

El gran Libertador, general José de San Martín, es símbolo del patriotismo argentino. El y el general Belgrano llevaron la bandera nacional hasta el triunfo y fundaron la Argentina independiente, la patria que tantas veces ha sido y es bendecida de Dios. Miles de desterrados eslovenos, desparramados por Europa, dirigen sus ansiosas miradas hacia este noble País esperando hallar aquí su segunda patria.

Grandiosa fué su marcha libertadora a través de los Andes. En aquella fecha lejana solo con sacrificios inmensos y valor incansable pudo arriesgarse en la travesía de la Cordillera. Por eso mereció ese insigne general el título de Libertador en Argentina y Chile.

En señal de la admiración hacia su gran prócer decidieron las autoridades argentinas traer al País los restos de sus padres.

El crucero-escuela "La Argentina" enriqueció su mérito y la grandiosa proeza de sus viajes con traer esas cenizas al País que tanto les debe. Toda la capital y la República entera ha vivido toda una semana de fervor patriótico extraordinario con motivo del traslado desde España y deposición en la Recoleta de los restos de los padres del General José de San Martín.

En la temporada de los calores buscan las miradas de los hijos de las montañas eslovenas los lejanos horizontes . . . Quizás se posan sobre las lejanas nubes donde la imaginación inventa panoramas deseados . . . Pero las nubes se disipan . . . La imaginación debe ir lejos, más lejos aún, hasta cruzar las Sierras de Córdoba para detenerse en las majestuosas pendientes de los Andes . . .

Allí en nuestra lejana patria los Alpes brillan ahora por la nieve . . . Que contraste con los colores que nos abrazan . . .

General José de San Martín je naodličnejša osebnost argentinske zgodovine. Rojen je bil v Yapeyú (Corrientes) l. 1778. Tedaj je vsplametla po celem svetu magična beseda "svoboda", katera je očarala tudi tega idealnega mladeniča.

Bil je sin globokovernih starišev, ki sta prišla oba iz Evrope. V zapiskih o poroki je ohranjen sledeči pripis, ker se je poroka vršila po prokuri: José de San Martín poda izjavo: "želim se poročiti, da bi mogel bolje in popolneje služiti Bogu, našemu Gospodu".

Sin, kateri je dal starišem najmanj posla, tako da stoji to izrecno zapisano v materinih spominih, je bil Jožek.

Nadebudni mladenič je šel v vojno šolo v Španijo, od koder se je vrnil v letih, ko je zazvenel klic po svobodi po celi Južni Ameriki, do tedaj po večini pod krono španskih kraljev.

Z drznostjo se je vrgel v boj in je bilo njegovo delo kronano z odličnim uspehom, tako da ga slave Argentina, Čile in Perú kot svojega osvoboditelja.

Tudi tisti čas je bila kot vedno nehvaležnost plačilo tega sveta. José de San Martín, ki ni mogel gledati, še manj pa sodelovati v intrigah, ki so zmagi sledile, se je umaknil v Evropo, kjer je umrl 10/8 1850 leta v Boulogne Sur Mer.

Njegova mati je umrla v Orense oče pa v Málaga, od koder so njune zemske ostanke prepeljali te dni v Argentino.

8. DECEMBRA OB 10 h ustoličenje SVETOGORSKE KRALJICE.
POLNOČNICA BO NA AVENIDI DEL CAMPO.

DUHOVNÓ ŽIVLJENJE

Uredništvo: Pasco 431

Urednik: Hladnik ajnez.

Telefon 48 - 3361 (48 - 0095)

Kliči od 11—13 ure in po 8 uri zvečer.

Ob sredah in petkih ni doma.

Uprava: Paz Soldán 4924

Telefón 59 - 6413

Naročnina 5.— \$ letno.

CERKVENI VESTNIK

7. DEC.: Maša na Paternalu in na Avellanedi.

8. DEC.: Maša na Paternalu ob 10 uri za ☿ Avgust Fornazarič, obletna.

14. DEC.: Maša na Paternalu za ☿ Rutar ob 7.30. Na Avellanedi za ☿ Agnes Fartek (30 dan).

21. DEC.: Maša na Paternalu ob 8 h za ☿ Apolonijo Marin in na Avellanedi.

25. DEC.: Polnočnica na Av. del Campo.

Na Avellanedi ob 10 uri.

MOLITVE na Avalos ob 16.30 h.

8. DEC. ob 10 h ustoličenje Svetogorske Marije na Paz Soldán 4924 (La Paternal).

POROKE. V Belgranu (N. S. Mercad) EMA LUIN in VIKTOR RAVBAR. V Villi Devoto (San Rafael) DARINKA COTIĆ in PEPE TROBEC. V Tabladi ESTER SOBAN in RODOLFO TRENTINI.

V LUJAN ne poromamo pred koncem januarja. Na vsak način bomo javili pravočasno. Kdor je namenjen najtorej še počaka.

PRVO OBHAJILO je bilo s pristrčno slovesnostjo 1. nov. na Paz Soldán v sestrski kapelici, kjer je tisti dan bila maša ob 10 uri.

MAŠA NA PATERNALU je sedaj vsako nedeljo ob 8 uri (Paz Soldán 4924) 8. dec. pa bo sv. maša ob 10 uri.

NA AVELLANEDI je sv. maša redno vsako nedeljo ob 10 uri.

VAHTI smo praznovali 2. nov. popoldne. Na čakariti so se vršile molitve za rajne. Nagovor je imel č. g. Janez Urbanč, ki je z ganljivimi besedami opozoril prisotne na srce trgajočo pridigo, katero nam dajejo iz grobov naši rajni. Zdrav in pri polni moči je zemljan tako rad gluha za večno besedo in vendar je prav tja treba upreti pogled, če ne človek svojo pot zgredi.

OBISK MED ROJAKI na Avellanedi. Častiti g. France Glavač je prišel iz svojega službenega mesta na kratek obisk in so mu Prekmurci priredili malo gostivanje po končani sveti maši. Ganljiva je bila slavljenčeva pridiga, ganljiva je bila tudi sledeča slovesnost. Rojaki so izkazali vso ljubezen svojemu sodomačinu.

GLEDE BEGUNCEV

Vedno so kake ovire, ki zadržujejo prihod beguncev, ki zato le po malem prihajajo.

Vsi tisti, kateri so v Italiji in so pravi čas prosili za dovoljenje, ga imajo dobljenega. Treba jim je le še dobiti argentinski vizum.

AVSTRIJA. Tudi za te je v načelu odobreno in je sedaj le vprašanje, kako priti na argentinski konzulat. Kdor želi kakih pojasnil, naj se obrne na našo pisarno.

UKMARJEVA IZJAVA 4. okt. je prišel v Trst iz Pazina msgr. dr. Ukmar, bolan in utrujen. Giornale di Trieste je 5 okt. prinesel nekakšno uradno razlago procesa in zaključuje takole: "Iz-

jave, ki sta jih v procesu počela oba duhovnika, so lažnjive ali pa so bile izrečene v duševni zmedenosti, ki je ne moremo razumeti." Na ta izpad je dal dr. Ukmar sledečo izjavo: "Pred Bogom, pred svojo vestjo in pred svetom odgovarjam samo za tiste svoje izjave, ki sem jih pri zaslišanjih podal na zapisnik in ob koncu zasliševanja lastnoročno podpisal.

Odklanjam sleherni odgovornost glede izjav, ki jih je, kakor moje, objavilo časopisje brez mojega odobrenja in brez moje vednosti. Čudno, da je časopisje, ki je Cerkvi vedno veljalo kot sumljivo, tendenciozno in sovražno, postalo kar na mah povsem zanesljiv vir, na podlagi katerega se lahko duhovniki sodijo in obsodijo. — Mons. Ukmar je bil od jugoslovanskih oblasti osemkrat sodnijsko zaslišan, preden je bil obsodjen. Cerkvena oblast pa ga je obsodila, ne da bi ga bila niti enkrat zaslišala. Po 46 letih poštenega službovanja v škofiji in po šestih tednih nepopisnega fizičnega in moralnega trpljenja bi bil vsakdo pričakoval bolj pravično in bolj človeško postopanje. Škofija je dala svojo izjavo o mons. Ukmarju na podlagi časopisnih vesti, ne da bi zaslišala preje dr. Ukmarja. Ta Ukmarjeva izjava je zelo važna, ker pove da so bile njemu podtaknjene izjave potvorjene ali pa vsaj zavite, kar je moral vsakdo slutiti, kdor je reprodukcijo teh izjav bral. To je pač način, katerega se komunizem običajno poslužuje.

"NEMORALA V KAPUCINSKEM SAMOSTANU V CELJU". Pred nedavnim se je vršil proces proti celjskim kapucinom pred "ljudskim" sodiščem v Celju, v katerem se je očitalo patrom in gvardijanu ljubavno razmerje z neko žensko, ki je služila v samostanu, da je potem tista ženska sporazumno z njimi otroka umorila in ga najpreje vrgla na stranišče, potem pa pokopala na kapucinskem vrtu. Za vse to so po tistem poročilu vedeli tudi drugi duhovniki sobratje, ki so pa o stvari molčali."

Veri in Cerkvi sovražni ljudje so bili kar srečni ob takem gorostasnem odkritju, ki ga komunistično časopisje servira ljudem s posebno naslado. Vsak pošten človek je podvomil o teh obtožbah. Saj cel svet ve, kako dela komunizem. . . . Neko nedeljo, so pri glavni maši prišli pred oltar vsi patri in fratri kapucinskega samostana. Verniki so gledali začudeni, kaj to pomeni. Nato se je obrnil proti ljudstvu eden od patrov, omenil omenjeni proces in obsodbo p. gvardijana in izjavil, da so tako p. gvardijan kakor tudi vsi drugi patri in bratje popolnoma nedolžni. Ker nimajo druge možnosti za obrambo svoje časti in za izpričanje svoje nedolžnosti, bodo vsi skupno pred vsemi zbranimi verniki dali izjavo, da so tako p. gvardijan kakor tudi vsi drugi popolnoma nedolžni, izpričali s slovesno prisego. Vsa cerkev je pri tej prisegi jokala. — Partija je proces proti celjskim kapucinom "naredila", da bi jim pri vernikih vzela spoštovanje in ugled. — Ta slučaj pa jasno kaže koliko je verjeti tudi vsem drugim procesom v "svobodnem" raju rdeče zvezde in koliko je verjeti raznim poročilom in izjavam. — In če kdo pove stvari po pravici, ga razglase za lažnika. . . .

SPODNJA IDRIJA. Vsem dobrim ljudem je bil znan šupnik Ludovik Likar, odličen duhovnik in velik narodnjak. Ker pa je nad njim ta obtežitev, da ga imajo ljudje radi in mu bolj verjamejo kakor nekaterim, katerim nihče ne zaupa ali tistim, ki so prišli kdo ve od kod, je tudi njega vzela noč in je sedaj neznano kje v zaporu.

LA VIDA ESPIRITUAL

Revista mensual

Director: P. Juan Hladnik

Pasco 431

T. A. 48 - 3361, 48 - 0095

Suscripción anual 5.— \$.

No. Reg. Prop. Intelectual 232329

LOS REFUGIADOS ESLOVENOS

van llegando muy lentamente. Las intrigas internacionales, el odio comunista y las dificultades económicas, oponen siempre nuevos obstáculos.

Unos centenares esperan el embarque en Nápoles. Miles esperan la visación argentina en Roma, miles son también aquellos que viven entre esperanzas y miedos en Austria, de un lado amenazados con la repatriación forzosa, de otro lado la inseguridad de adonde podrán dirigirse.

Recién para enero se espera el primer contingente notable de los refugiados que esperan el embarque en Italia.

LA SITUACION RELIGIOSA

EN YUGOSLAVIA

se refleja bien del trato que se dió a Mons. Močnik, nombrado administrador apostólico de las parte de la arquidiócesis de Goricia incorporada a Yugoslavia el 15 de sept.

Mons. Močnik es un sacerdote dignísimo que con gran prudencia supo conciliar su adhesión al pueblo esloveno con la situación harto difícil creada por la tirantez política. En la persona acertadísima para tan delicada misión pastoral. Nadie lo acusó jamás de alguna deslealtad hacia el pueblo esloveno, todos lo ponderaban, el pueblo lo quería sinceramente.

En Solkan (suburbio norte de Goricia), el futuro centro administrativo del Litoral Esloveno, estableció su sede. Todos los habitantes de los pueblos vecinos lo admiraban.

Pero las autoridades comunistas no pueden tolerar tal situación. El sacerdote que el pueblo quiere, es peligroso. Y puesto que tal sacerdote es muy capaz y activo, buen organizador y celoso, ya no lo toleran de ninguna manera.

Con tal motivo organizó el partido comunista una gran concentración de gente, traída de pueblos lejanos y todos los propagandistas de la región. Al terminar la parte oficial, arregado por los oradores invadió el pueblo la casa parroquial y buscó a los tres sacerdotes, a los cuales apalearon brutalmente y entre el lloro de todos los que conocen personalmente a las víctimas echaron al parroco y a Mons. Močnik a través del alambrado de la frontera.

Esa fué ya la segunda expulsión del Mons. Močnik.

¿Quién puede todavía sostener de que eso no es persecución religiosa?

ŠENT JANŽ V ROŽNI DOLINI. Piše župnik: En vihar je za nami. Hud je bil. Hitler me je izselil, toda izropal me ni do golega, vendar mi je zelo prav prišel talar, ki sem ga dobil od Tebe potem g. Hladnika.

Škof Rožman zelo veliko trpe. Strašna obrekovanja, katera so dvignili proti njemu komunisti, so temu velikemu slovenskemu škofu navsezadnje v tolažbo, ker je tako v ponižanju podoben Gospodu Jezusu, katerega so vsi sramotili v uri njegovega ponižanja. Pa pravi prevzvišeni, da pričakuje še kaj hujšega. Tako trdim tudi jaz. Prvo smo prestali, drugo pa še pride in tega jaz gotovo več ne preživim.

NEKAJ KAR VSE ZANIMA

Treba je kar v sredo stvari. Saj je vsem na jeziku nekaj vprašanj, očitkov in mnenj, na katera je treba pojasnil.

Zakaj ne pišete več tako kot preje. Tedaj je bila z vami kolonija, sedaj pa gre večina proti vam. To ni več "Duhovno življenje" . . .

. . . Da smo bili preje za Jugoslavijo, sedaj pa proti? . . .

Za domovino včeraj, danes in vselej! Ne po ovinkih, kakor tisti, kateri so bili pred nekaj leti besni na Jugoslavijo, danes pa so navdušeni slavlilci "herojske" domovine. Kdor hoče doumeti v čem je naš spor, naj spreume, kaj je domovina.

Domovina ni tisti, kateri jo vlada, ne tisti, ki ima v rokah oblast. Domovina so naši bratje in sestre in slovenska zemlja v kateri žive, z vsemi zgodovinskimi spomini, umetnimi izdelki, kulturnimi tvorbami ter narodnimi običaji, pesmicami in ljubeznijo do tiste zemlje, ki je tako lepa, kakršne nikjer drugje na svetu ni. To domovino je ljubil Cankar, zanjo je gorel Gregorčič, ko je ječal: ". . . a trnjev le tvoj venec je in rod tvoj rod-mučnec je; sovražni svet te le prezira, prezira te in te zatira . . . Oj mati moja domovina, ljubezen moja ti edina, ti moja skrb in bolečina, Bog čuvaj dobrotljivi te. Bog živite, Bog živi te!"

Ljubiti domovino in svoj narod se pravi ljubiti svoje sorojake in delati za njihov dobrobit, se pravi z narodom trpeti, z njim sočustvovati, mu po moči pomagati.

Tako smo ljubili narod prej, ko so ga blatili tisti, kateri so iz komunističnega manifesta (komunistični katekizem) vzeli za svojo smernico "delavci nimajo domovine"; tako jo ljubimo sedaj, ko se isti ljudje navdušujejo za "domovino" ker zapoveduje nova sovjetska ustava. "Bramba sovjetske domovine je sveta dolžnost . . . izdaja, prelom prisega, ubeg, špionaža so največji zločini . . ."

Torej šele tedaj, kadar domovina postane "komunistična" in samo tista, je ljubezni vredna . . . !

Ljubiti domovino se pravi ljubiti narod, ki ni isto kot njegova vlada. Mussolini je vladal s fašizmom in se bahal z 90% večino. Ali je bil zato izdajalec Italije, kdor je nasilni fašizem obsojal in se proti Mussoloniji boril? Hitler je vladal z nacizmom in hotel prisiliti ne le Nemce da ga obožujejo, temveč tudi ves drugi svet. Kdo bo trdil, da so bili izdajalci naroda tisti, kateri so se proti Hitlerju borili? Kdo bo trdil, da so obsodbe vredni tisti, kateri so narod hoteli rešiti tistega nasilstva in usodne zmote? . . .

Kako bi pač zajokal danes Gregorčič, če bi moral gledati okrutno prevaro s katero so narod preslepili "osvoboditelji", ki so ga pod prikupnim videzom vseslovenske skupnosti uklenili v rdeči judovski komunizem . . . "Bog čuvaj dobrotljivi te . . .", tako je klical nekoč, sedaj pa doživlja njegova domovina surovosti nad najboljšimi narodnimi duhovniki in odličnimi cerkvenimi dostojanstveniki, kateri so preje trpeli nasilstvo pod Mussolinijem in Hitlerjem in jih je sedaj zadela spet jeza nasilnikov, katero izliva to pot po "spontani volji ljudstva", nahujskanega od zgoraj — zato ker komunizem dobrega duhovnika ne more trpeti.

Kdo more trditi, da e izdajstvo, če kdo takih stvari ne odobrava? Ali mar človek nima pravice, da se bori proti mrčesu, kateri mu pije kri? Ali je mar človekova dolžnost, da se slepo prepusti golazni, da se skriva v njegovi obleki in pase na njegovi koži? Ali mar človek, ki je bolan, nima potrebo in dolžnost, da išče zdravniško pomoč in v ta namen svojo bolezen prizna in odkrije zdravniku?

Naj zatorej nihče ne pravi, da je odkrivanje resnice isto kot "blatenje domovine" in "pluvanje v lastno skledo".

Domovina je eno, njeni oblastniki so drugo. Prvo ljubimo in jo bomo ljubili, od drugih pa po pravici zahtevamo naj nard vodijo prav. Ne tisti je izdajalec, kateri hoče dejstva v pravi luči poznati in pokazati, temec tisti je izdajalec, kateri hoče k molku prisiliti ves narod in njegove sinove doma in v tujini, ker tako zahteva oblast, ki hoče brez prizivno nadaljevati nasilstvo in svoje razdiralno delo.

KJE PA SO KOMUNISTI?

Saj jih ni! Tista peščica rdečih ne pomeni nič, tako modrujejo preprosti patrioti. Naš narod je bil sit fašistov in zato hoče svobodo v velikem slovanskem bloku, kakor je napovedal Gregorčič: Bog živi vse Slovence pod streho hiše ene! . . .

Kako lepo zveni vse to. Ko bi Turjak in Grčarice, Kočevski Rog in Teharje, kraške jame in trnovski gozdovi ne pisali zgodovine z nedolžno prelito krvjo zvezanih ljudi, postreljanih in poklanih zato, ker so se borili

DR. MOČNIKOVI DOŽIVLJAJI. — GORICA. "Demokracija" 10. okt. "Apostolski administrator msgr. dr. Fr. Močnik se je vrnil, iz Ljubljane, in je odšel na ozemlje, ki mu je zaupano v upravo, da naveže stike z verniki in duhovščino." 17. okt. pa poroča "Demokracija": 12. okt. so imeli v Solkanu prvi predvolilni shod. Udeležilo se ga je precej veliko ljudi, toda le malo domačinov. Ves dan je Solkance težila slutnja, da se bo ob tem shodu nekaj hudega zgodilo. In res je nahujskana množica ob petih in pol vdrila v solkansko župnišče ter tam iskala dr. Franca Močnika. Njega niso našli, ker je šel na Sveto goro. Našli pa so v župnišču župnika Ivana Kretiča ter ga ob klicih: smrt fašistom, smrt izdajalcem!, odpeljali in gonili po solkanski cesti, ob divjem vpitju nahujskane množice in ob joku Solkancev, proti meji, kjer so ga s silo vrgli čez žico na italijansko ozemlje. Nato so šli z avtomobilom po dr. Močnika na Sv. goro. Pripeljali so ga do Solkana, kjer je moral izstopiti in ga je razdivjana množica tujcev začela tolči po glavi, brcati in suvati. Moral je teči skozi vas ob zasramovanju razdivjancev. Značilno je, da je zaščita (orožniki) ob obeh izgonih imela zaprta vrata in se sploh ni nikjer pokazala. Tudi dr. Močnika so s silo pahili čez žico. Zgodil se je še tretji zločin, nad kaplanom Zadnikom. Nahujskani zločinci so kaplana s silo odpeljali iz kaplanije na trg in ga tam topli in brcali in sramotili. — To so edjstva, ki hudo obtožujejo jugoslovanske oblasti, ki nočejo ali ne morejo zaščititi svojih državljanov, katerih po ustavi ne bi smeli izgnati, niti prepustiti divjanju nahujskanih ljudi, saj po ustavi ljudstvo izvršuje svojo oblast preko odborov. — To so pač novi dokazi preganjanja duhovnikov v Jugoslaviji."

DESET ZAPOVEDI

Ker nekateri kar ne morejo verjeti, da je pod komunističnim režimom versko življenje ogroženo in se jim zdi, da so poročila, katera prinašamo v naši revisti izmišljena ali zlobno potvorbena, da je boj proti veri le propagandno strašilo klerikalcev, kateri se ne morejo sprijazniti z novim položajem, v katerem ne morejo več "mehko sedeti", naj navedemo nekaj, kar je gotovo in nesporno autentično, ker prihaja iz najbolj pravovernega komunističnega lista. Iz tega je pač jasno razvidno stalšice komunizma do vere in seveda tudi položaj naše revije nasproti komunizmu.

"Moskovski Bolševik" št. 23 in 24 javlja nove smernice za izobrazbo sovjetske mladine. Istočasno je tiskal in izdal Eksekutivni Komite "Komsomola" (edina uradno dovoljena komunistična mladinska organizacija) brošuro za masovno propagando pod značilnim naslovom: "Deset zapovedi komunizma", katere dobeseden prevod se glasi:

1. Nikoli ne pozabi, da so duhovniki največji sovražniki komunistične države.

2. Spreobrne tvoje bližnje h komunizmu. Nikdar ne pozabi, da stoji Stalin, kateri je dal ruskemu narodu novi red, na čelu vsega protiverskega gibanja — ne samo v sovjetski Rusiji, ampak na celim svetu.

3. Priporočaj vsakemu tvojemu prijatelju in vsakemu članu protiverskih sekt, da se izogibajo vsakega stika z duhovniki.

4. Pazi na vohune in naznani vsakega saboterja.

5. Razširjaj ateistično literaturo med prebivalstvom.

za svobodno domovino, katera naj bi ne bila "rdeča", bi molče in v upanju pričakovali zaželjeno boljšo bodočnost v zlati svobodi. Toda tista strahotna poglavja krvave rdeče revolucije v Sloveniji, bratenje slovenskih in italijanskih komunistov v Trstu in Gorici, zamenjava črnih srajc za rdeče po toliko primorskih vaseh, nasilstva izvršena nad nešteti timi najbolj narodnini ljudmi, divje preganjanje neodvisnega časopisja, udarniško delo ravno v nedeljo dopoldne, da ljudje ne morejo k maši, izzivanja ob priliki verskih slovesnosti, uvajanje civilne poroke in boj proti cerkveni, metanje križev in verouka iz šol, podiranje križev in skrunjenje kapelic, ogabni procesi protiduhovnikom in redovnicam, nesramna potikanja, obrekovanja, povečavanja in pogrevanja že davno popravljenih in pozabljenih morebitnih pogrškov duhovnih oseb . . . vse z očitnim namenom, da se vera osmeši in iztrga iz otroških src . . . vse to se ne da utajiti in vpije do neba.

Ali je še več dokazov treba, od kod pride in kam vse to vodi? Ali je ali ni s tem dan zadosten razlog zato, da verski list kot je Duhovno življenje, opozori svoje poštene bralce, naj nikar s slepimi čustvi ne slede po takem potu. Pač je upravičena naša želja po svobodni domovini, kjer naj ne vlada tujec in kjer naj zavladajo socialna pravičnost, toda nikar slepo naprej, nikar ne ploskajmo stvarem, katere narod doma objokuje. Nikar ne dajajmo še opore nasilnikom, da bodo narod doma mučili še s tem, da jim bodo pravili in pisali o navdušenju zanje v tujini. Vsaj to naj bo našim rojakom doma v utehu, da vsaj zvemo kako bridka usoda jih je zadela.

Tam nimajo svobode ne v delu ne v besedi, ne v tisku ne na zborovanju. Kar odredi oblast, to smejo ljudje vedeti in misliti, delati in verjeti. Kdor si upa drugače, pa četudi izven mej, ga ne čaka nič dobrega kot kaže zgled Andreja Uršiča, urednika goriške "Demokracije". Kdor hoče zvedeti kaj bolj natanko, kako je tam s svobodo tiska in besede, naj vpraša dr. Bojana Ribnikarja, urednika "Glasa Zaveznikov" v Trstu, ki je nedavno v Argentino prišel. Ta dva in mnogi drugi so prav živo občutili, kako velika je ljubezen komunizma do resnice . . . Oba sta drago plačala svojo drznost, da sta upala povedati stvari take kot so . . .

Ni važno samo število komunistov! Glavno je to, da imajo vso moč in jo dosledno uporabljajo za svoj brezbožni načrt.

Naša revija ni politična, pač pa je njena dolžnost, da opozarja bralce pred nevarnostmi, ki prete veri in v tem pravcu je treba podajati tudi jasno sliko o tem kaj se doma dogaja. Komunizem ni namalen babbav, temveč je bridka realnost.

Ne smemo se dati voditi lepim čustvom, pač pa moramo iskati resnico, čeprav je ta boleča. To ni "blatenje", to je le iskrenost, da sami sebe in svoj narod v pravi luči spoznavamo v želji da bi kaj pripomogli k temu, da bi ta čas te težke preskušnje bil čimbolj okrajšan.

PRVIČ, KO SO SE VSI SLOVANI ZDRUŽILI . . .

Bog živi vse Slovence pod streho hiše ene . . . Kako lepo zveni ta pesem in kako topla želja vsakega Slovenca je, da bi ta ideal postal dejstvo.

Ali se mar to ni sedaj zgodilo? Saj še nikdar ni bil Slovan bolj štet kot je danes . . . Od Severnega do Sredozemskega morja od Tihega Oceana pa do Jadrana sega največja velesila Slovanov . . .

Takole modruje fantast, katerega od domovine loči širno morje. Čisto drugače pa doživlja stvari tolminski kmet, kraški kamnosek in vipavski vinogradnik.

Želeli smo si rešitve od vshoda, toda nismo mislili, da bomo samo zamenjali črne biriče za rdeče. Kaj ti pomaga to, če sedaj res lahko slovensko govoriš in poješ, če pa več svobodno misliti ne smeš in če nisi gospodar krav katere imaš v hlevu in ne pridelka na polju in ne tvojih korakov; če nisi varen, da te ne bodo ponoči neznano kam odpeljali . . .

Je že res, da imamo veliko slovansko domovino, ki je združila večino slovanskih narodov, toda pri vsem tem moramo objokovati zgubljeno Gorico in Trst. Ali je bilo tega treba?

To je pač naša bridkost, da je judovski komunizem zlorabil slovansko plemenito srce. Veliko idejo, katera veže ves slovanski svet je judovski komunizem vpregel v svoj voz in tako smo ostali kruto prevarani vsi. Sicer je res, da so se za Trst krepko borili partizani, a le jugoslovanski. Ko se je izkazalo, da so internacionalni interesi komunizma drugačni, so iz Moskve pristali na umik iz Trsta.

Kdor je razvoj dogodkov gledal le od daleč, še vedno lahko živi v zračnih gradovih slovanskega idealizma. Kdor pa je videl in na lastnem telesu okusil delo OF, ki je pod imenom borbe za svobodo morila najboljše faute in može zato ker so delali za svobodno domovino drugače kot so bili komunistični načrti; kdor je videl podle načine kako je OF na zahrbtnen način z denunciacijami gnala v nemška in laška kazenska taborišča cele

6. Pravi "Komsomolec" mora biti istočasno protiverski borec. Obvladati mora svoje orožje in biti vojaško izvežban.

7. Bori se na vsakem kraju in vsakem mestu proti verskim elementom in oviraj njihov vpliv na tvoje tovariše.

8. Resnični ateist mora istočasno biti dober policist. Njegova dolžnost je, varovati in ohranjevati varnost in moč države.

9. Podpiraj protiversko gibanje s tvojim rednim prispevkom, kateri je poseben za našo inozemsko propagando potreben, katera se more v današnji situaciji samo podtalno voditi.

10. Nikdar ne moreš biti dober komunist in zvest sovjetski državljani, če nisi fanatičen ateist. Ateizem in komunizem sta eno in sta nerazdružna koncepta. Obe ideji skupaj tvorita podlago sovjetski moči.

NOVE ARETACIJE MED DUHOVNIKI V SLOVENIJI. V Ljubljani so v zadnjem času zaprli stolnega župnika in kanonika šimenca, škofijskega tajnika dr. Lenica in frančiškana P. Janeza. Že par mesecev pa je zaprt novi frančiškanski provincial p. Teodor Tavcar z Viča. Od zunanjih duhovnikov je zaprt tudi bivši profesor matematike na škofijski gimnaziji Jeglič, ki je bil zadnje čase župni upravitelj v Rovtahn. Rovtarji imajo sedaj v zaporih že dva župnika. V Celju so zaprli mestnega župnika dr. Petra Kovačiča in enega gospoda od lazaristov. Že več časa je zaprt superior lazaristov g. Čontala.

REKVIZICIJA V SLOVENIJI. "Ljudska oblast" s tako strogostjo pobira predpisane količine žita, da so mnogi kmetje morali kupiti žito, da so lahko ustregli zahtevi "ljudske oblasti". Ni pomagal noben izgovor na slabo letino in na miši, ki so po nekaterih krajih res uničile skoraj vse žitni pridelek, da nekateri kmetje niso niti toliko pridelali kot so sejali. Sedaj v enako strogostjo rekvirirajo tudi krompir. Ne prizanašajo pri tem niti takim bajtarjem, ki nimajo za cele tedne kruha in jedo krompir 18 krat na teden. Kmetje morajo prijaviti celo količine posušenega sadja.

SLOVENSKA DEMOKRATSKA ZVEZA, ki je izdajala tudi list "Demokracijo", je bila komunistom trn v peti. Izgubljali so ljudi ter zdaj najbrž hoteli vedeti, kakšne načrte ima stranka za bodočnost. Poleg tega je bilo tudi pisanje lista malo ostro. Zaradi ugrabitve urednika Uršiča je bilo nešteto intervencij, vendar to ne pomaga. Politični položaj je tako silno napet, posebno še zaradi ratifikacije in njej sledečih sprememb.

V področjih, ki pridejo pod Jugoslavijo, vlada te dni strahoten poplah, celo med rdečimi. Nihče si ne želi priti tja. Ljudje so že spregledali, vendar pa so pod terorjem in se silno boje. Sploh je bilo v zadnjem času nešteto ugrabitev. Potrebno je biti vedno na oprezu.

DOMA JE STRAŠNO SLABO. Po štajerskem prihaja na mitingih, kot sem izvedel, do pretepov. Vsi beže od OŽNE, katere polovica je tudi že nezanesljiva. Pričakujejo se 3 procesi: proti Lohu, Kobijem, Duschu in Simonu; proti duhovščini ter proti preostali skupini Nagodetove mreže (Nagodetova mati se je po justifikaciji sina obesila). Osebnost pričakujem še proces proti kmetom (oddajanje žita je sabotirano, ljudje pridelujejo le to, kar potrebujejo za svojo uporabo) ter proti čelavcem."

narodno zavedne a protikomunistične vasi; kdor je doživel maščevalne pokolje in požige okupatorjev izzvane namenoma proti nekomunističnim krajem: kdor je skusil umazano igro komunistov v nacistični in fašistični uniformi, kdor je videl da je v toku celega osvobodilnega boja OF zasledovala samo en cilj: dobiti oblast v roke, pobiti čim več protikomunistov in če treba v dosego svojega cilja iztrebiti 90% ljudi, samo da ostane oblast v rokah komunistične partije, ta pač razume zakaj smo izgubili Gorico in Trst:

Zato ker internacionalnemu komunizmu ne gre za slovenske narodne pravice pač pa za njegov revolucionarni program. Za ceno slovenske zemlje kupiti simpatije laških komunistov in dati v roke tem dobro propagandno sredstvo, je očividni vzrok naše primorske žaloigre. Prav to dejstvo je pa tudi najboljši dokaz, da je komunizem le zlorabil slovanska čustva in slovenski patriotizem, dokler mu je ta služil; a ta trenutek ko smo Slovenci brez rešitve padli v komunistično zanko, komunizem hladnokrvno dela kupčije s slovensko zemljo . . .

Primorec je samo eno mislil in želel: naj Lah iz dežele zginе . . . Po pravici smo to želeli in veseli smo v kolikor se je to zgodilo, toda vsi kateri žive tam in niso učlanjeni v komunistično stranko, bridko občutijo, da so le biriči barvo spremenili, narod pa trepeče in trpi naprej.

Razlika je ta, da se je preje narodnost mogla vsaj v cerkev zateči in je zdrav slovenski čut v veri zajemal uteho, sedaj je pa razglašen za "reakcionarca" in če se "ne poboljša" celo za izdajalca, kdor še v cerkev hodi in se z duhovniki družī.

Vse grmenje proti fašizmu je le preračunana igra, da bi ljudem sled zmešali. Kakor tat, ki je pravi tiček, skriči "Primate tatu" in vsi iščejo drugega medtem ko jo on neopaženo popiha, prav tako ravna komunizem, ki je od fašizma toliko slabši, ker ima direktno v programu boj proti veri.

ZAKAJ PA PIŠEJO OD DOMA ENI DOBRO?

Eni zato, ker so komunisti. Ti seveda ne priznajo slabega in vse gledajo le v lepi luči, tako kot zaljubljen človek na ljubljeni osebi celo hibe vidi v takem sij, da jih občuduje . . .

Drugi so prišli k koritu kjer se jim dobro godi in zato ne čutijo z drugimi in jim tudi mar ni za nje. Od županov, podžupanov, tajnikov komisarjev in podobnih izbrancev je pač nujno tako pisanje. Le kadar pišejo svojcem, napišejo takole: Vse je lepo in dobro in Te pričakujemo čez nekaj časa . . . (to pomeni, sedaj še ni nič prida in kdo ve kaj še bo . . . Kdor zna brati med vrsticami lahko razume, da je to skrito sporočilo: slabo je, toda naravnost tega ne upam povedati).

Tretji so tisti kateri pišejo tako, kakor jim je naročeno. Na mitingih jih uče, kako naj pišejo svojcem v Ameriko: "da je dobro; da se počasi popravlja; da po taki nesreči ne more biti vse v redu tako hitro; da proti pišejo le reakcionarji, kateri lažejo in zato njihovim pismom seveda ne sme nihče verjeti; da vera ni nič preganjana temveč gre le za čiščenje "kolaboracionistov"; da delajo udarniško delo z velikanskim navdušenjem, da vse tekmuje v gorečnosti za obnovo . . .

Nekaj je pa tudi takih, katerih še vedno niso sprevideli kaj in kako je in ker na lastni koži še niso okušali novega reda, ne vedo kak je. Eni žive daleč od doma v takem položaju, da ne vidijo kaj se godi z narodom, drugi pa nič nimajo in nič zgubiti ne morejo, zato si obetajo kaj dobrega od spremenjenega reda.

Nekateri se sklicujejo tudi na "duhovnike, ki so s Titom". Razglašajo jih seveda za najboljše in trdijo da jih je veliko . . .

Glede tega pa prav gotovo nobenemu prevdarnemu človeku ni treba nič razlag in dokazovanj. V največ slučajih so vesti napačne, ali pa se nanašajo na dogodke pred časom, ko še ni bilo razvidno, kaj je OF. Če pa se poročila nanašajo na poslednje čase prepuščamo javnemu mnenju sodbo o tistih duhovnikih . . .

Položaj je danes tak, kot je bil v Italiji pod fašizmom. Tisti ki so pri koritu, dirigirajo koncert; oni ki so komunisti iz idealizma, in teh je tudi precej, delajo muziko; nevedni in ustrahovani narod ploska, večina naroda pa na tihem joka, moli ali kolne, kakor ima pač kdo srce.

Mi ki pa vse to gledamo od daleč, lahko vse trezno in mirno opazujemo in tako je treba, da delamo in smo previdni, da ne bomo z našim zadržanjem dajali še opore nasilju in zlobi.

Kar se pa tiče "večine", ki je proti pisanju Duhovnega življenja, ne drži. To najboljše čuti naša uprava, seveda na veliko jezo tistih, kateri bi radi da bi D. Ž. zmrznilo.

Tisti pa, kateri ne žele stvari poznati takih kot so, naj kar hitro svoj dolg poravnajo in revijo zavrnejo . . . Toda le vsak zase, ne pa za — soseda, kot se je že ponovno zgodilo . . .

Tomažev Matevž:

BRATOM PO SVETU

Da li še kedaj
tebe videl bom,
dragi moj slovenski dom?

Kdo ti to pove, srcé? —
Bog to sam vsevedni ve. —

če tedaj ti še bridkost
grenke dneve bo grenila,
vso krenkost
misel na tvoj dom ti bo sladila.
Zdaj pa zapojmo si

pesem poti!
Svet, le poglejte, dovolj je širok,
velik nad nami naš Bog!
Prazne čeprav so nam vsem še roke,
polno, prepolno je naše srcé.

Kodérkoli pot
pelje me odtod,
moja misel je pri tebi,
ne pozabim te do smrti,
MOJ SLOVENSKI DOM.

ČERNICE. Čevljar Brankovič (Čuk), ki je prišel pred kratkim iz Argentine, si je kmalu pridobil toliko zaupanja vladajočih krogov, da je postavljen za "podžupana". Vprašaj me, dragi sin, kako smo pa mi . . . Tako kot skoro vsi. Strašno smo razočarani. Saj si lahko misliš kako smo, če je prišel za podžupana Čuk. Tudi to menda veš, da si vsi želimo ven iz tega, toda vsak se boji, kaj bodo napravili z njegovimi, kateri ostanejo doma in zato moramo molčati in tudi živijo upiti kadar nam ukažejo. Še malo slabše je kot je bilo pod italijanskimi fašisti.

CERKNICA: Umrl je župnik IVAN STRAJHAR, star 67 let. Rojen je bil v Tubinji in je deloval v šentrupertu, Borovnici, slednjič v Cerknici kjer je umrl upokojen.

NA BLEDU je umrl MIHA ČERNE, nekdanji lastnik hotela Petran.

DR. NIKO ZUPANIČ, nekoč znana osebnost slovenske politike, je s štirimi sošolci praznoval 50 letnico mature v Novem mestu.

LJUBLJANA. Gledališče na prostem je poslovalo v poletnih mesecih na Pogacarjevem trgu (poleg semenišča).

NEPRIZNANE POROKE. Begunec se je poročil v taborišču s Slovenko. Potem sta odšla domov v zaupanju na titovske obljube, da more domov, kdor ni nič storil proti državi. Ko sta prišla domov, so njega zaprli, njo pa poslali v njeno domačo vas. Ko je hotela na možev dom, so ji izjavili, da to ni njen mož, ker ni poročen po jugoslovansko pred civilno oblastjo.

Drugo poročilo iz Slovenije pravi, da so poroke poštenih ljudi še vse tudi v cerkvi. Toda partizanski funkcionarji ne gredo več k porokam v cerkev. Tudi tisti, ki bi radi, si ne upajo. Komunisti hočejo, da pride civilna poroka do polne veljave in da tako vsi, ki so z njimi, pretrgajo popolnoma s Cerkvijo.

AKADEMIJA ZNANOSTI IN UMETNOSTI je izdala kratko poročilo o Korytkovi smrti in ostalini. Napisal je profesor F. Kidrič. Korytko je bil Prešernov znanec in je zbiral kot poljski begunec v Ljubljani slovenske narodne pesmi.

GUSTANJ. V tem zgodovinskem mestu je po vojni otvorjena gimnazija. Mnogo študentov prihaja z vlakom. Letos ima kakih 500 študentov.

LASKO. V juliju je bil otvorjen novi gasilski dom,

Janez Hladnik,

PROMESAS ENGAÑOSAS

IV CAPITULO

LA MORAL DEL COMUNISMO

1. Su base.
2. La moral de clase.
3. Contradicción con la moral cristiana.
4. Acomodada al egoísmo de clase.
5. Niega los derechos esenciales.

Del comunismo, según hemos visto, nos separa su objeto exclusivamente terreno. Más todavía resalta la diferencia, si examinamos su moral, basada puramente en el materialismo.

1. SU BASE.

El comunismo tiene su moral. Lo dijo bien claramente Lenin en 1920 con motivo del tercer congreso panruso de la juventud: "Se oyen acusaciones de que no tenemos moral. Los burgueses nos reprochan que somos amorales. Pero todo eso son miserables intentos para confundir los términos y llenar de polvo los ojos del pueblo."

El comunismo tiene moral, sólo que su moral no tiene nada que ver con la moral cristiana, a la cual él califica despreciativamente de: "moral burguesa". La moral cristiana se basa en las leyes divinas, por lo cual tiene valor absoluto, para todos y para siempre. Su fundamento es el mismo Dios.

El comunismo rechaza a Dios y a la religión. Según Marx y sus secuaces, Dios es producto de la mentalidad humana. Por lo que el comunismo rechaza toda moral, cimentada en la religión. Lenin, al afirmar la existencia de la moral comunista, la explica en estos términos: "Nosotros negamos la moral en el sentido burgués, que la hace derivar de las leyes divinas. Nosotros manifestamos sinceramente que no creemos en Dios. Sabemos también que debajo del nombre de Dios se ocultan los curas, capitalistas y burgueses, para aprovechar más fácilmente de sus intereses de privilegiados abusadores".

Según ellos la moral cristiana es la moral de los aprovechadores, que se valen de ella para asegurar su situación privilegiada. ¿Quién no ve lo profunda que es la diferencia que separa el concepto cristiano del comunista! Desgraciadamente hubo siempre gente que se decía católica para respaldar hipocritamente detrás de las normas morales cristianas su egoísmo, sus proce-deres y su mentalidad insocial. Pero el cristianismo mismo lo ha condenado y rechazó sus tendencias inmorales. Ni la Iglesia ni la cristianidad tiene ninguna responsabilidad por sus fechorías.

Para el comunismo Dios no existe. La única realidad existente para él es la sociedad. De allí deriva también su moral. Según él, es la sociedad que forma al individuo y le imprime ideas. La sociedad es lo que importa y no hay más que — una sola, pues no existe ningún eslabón real entre el individuo y la sociedad absoluta: familia, profesión, gremio, grupos sociales, culturales, religiosos, regionales, nacionales . . . todo eso lo deja el comunismo de lado y queda con el único concepto general de la sociedad, que es la humanidad entera. Sólo transitoriamente admite cierto lugar a la clase y al estado.

Para comprender la doctrina comunista sobre la moral y la sociedad hemos de analizar brevemente su concepto materialista acerca de la existencia.

La base de todos los valores existentes es el trabajo y la producción. Sobre ese fundamento se levanta todo lo que forma el contenido de la vida individual y social. Será como un edificio de varios pisos, en los cuales figuran el arte, la ciencia, la moral, la reli-

gión . . . También la moral se basa entonces sobre la materia y por eso puede variar según los cambios de la sociedad cuyo producto es. Moral y recto es lo que conviene a los intereses de la sociedad. Por eso tiene la sociedad burguesa la moral que conviene a los capitalistas y dominantes. Los intereses económicos de esta sociedad son los que determinaron la familia, el matrimonio y relaciones sociales antiguas. Pero la moral del proletariado corresponderá a los intereses proletarios. La clase obrera será la portadora de la moral nueva. (Buharin).

Buharin trata de ilustrarlo con hechos. En la sociedad primitiva, por ejemplo, el incesto (matrimonio entre hermanos) fué permitido, así dice, pues las circunstancias especiales (porque había poca gente), lo exigían. La moral cristiana inventó razones, para calificar tal unión como crimen. Para la moral comunista tienen los crímenes otra norma. El deteriorar los medios de producción, el sabotaje, con la intención de perjudicar a la sociedad proletaria se consideran los crímenes más grandes. ¡En las relaciones sexuales no hay crímenes!

En la sociedad burguesa se considera el robo como crimen porque la propiedad privada y la producción particular son el fundamento de la sociedad capitalista. Pero para el proletario el robo, hecho con la intención de ayudar al movimiento comunista, es acto heroico. Así dirigió el mismo Stalin, entonces Dugasvili (en 1907), un atentado contra el transporte hecho por el Banco del Estado Ruso en Tiflis; perdieron entonces la vida 30 personas y fueron robados 250.000 rublos, entregados luego a Lenin para fines revolucionarios. La norma de la moral comunista es el beneficio del partido. Inmoral es lo que perjudica a los intereses de la lucha proletaria. Inmoral es pues aquel robo, que ocasiona el alejamiento de los participantes de la actuación por la causa proletaria, porque se consideran satisfechos con su producto, pero el robo es moral, si estimula a los actores para ser más activos por el objeto primordial de la lucha proletaria: la revolución final, que recién alcanzaría la libertad definitiva y felicidad para todos. Otra moral, que no se inspire en el interés de la clase proletaria, no se admite. El atentado de Stalin era un acto "heroico" y no robo ni crimen . . .

2. LA MORAL DE CLASE

Cuando el comunismo habla de la moral y de la fraternidad no se refiere a la sociedad actual sino a la futura, comunista, en que no habrá clases ni propiedad particular y cuando todo será dedicado a la producción comunizada. Entonces la moral se tornará otra vez "universal" pues todos los hombres serán iguales y la sociedad será la humanidad. La medida de la moral será la utilidad común. Pero también entonces quedará como regla fundamental la adaptación a la ley eterna de la evolución (materialismo dialéctico).

Pero por el momento, así afirma el comunismo, falta todavía mucho para eso, por lo que hay que concentrar todos los esfuerzos en la clase trabajadora, destinada a formar la sociedad futura sin clases. El interés de la clase obrera es por lo tanto la única norma que ha de guiar al comunista en todas sus acciones, según la palabra de Lenin: "rechazamos toda moral que supone bases y fuentes ajenas a la clase obrera. Declaramos que nuestra moral está enteramente subordinada a los intereses de la lucha de la clase proletaria. Nuestra moral se basa en los intereses de la lucha proletaria."

Hasta que no sea establecida la sociedad nueva sin clases la única moral comunista es la del provecho proletario. "Para el comunismo existe la moral en la concentración y disciplina de la conciente masa obrera en

en la lucha contra los explotadores." (Lenin)

En las "enfermedades infantiles del comunismo" advierte Lenin que no conviene hablar demasiado francamente, mientras el comunismo está todavía en lucha. "Listos tenemos que ser para cada sacrificio. Hemos de valernos también del engaño y la mentira, hay que aprovechar cualquier posibilidad táctica y método no permitidos. También hemos de entender como prudente el ocultar la verdad cuando se trata de infiltrarse en las organizaciones obreras, quedar allí y hacer frente a cualquier obstáculo para lograr el objetivo final del comunismo".

Bien claras son estas palabras del padre del bolchevismo. Repetía los mismos pensamientos Stalin en 1924, publicados en "De los principios leninistas". Allí desenvuelve en la misma forma la estrategia y táctica del movimiento comunista. Da normas para la lucha proletaria, insurrecciones civiles y golpes de estado cuyo objetivo ha de ser llevar al poder al proletariado que luego liquidará sus cuentas con los burgueses y capitalistas. Hay que preparar ese día valiéndose del supremo esfuerzo.

3. EN CONTRADICCION CON LA MORAL CRISTIANA.

Cosa natural es para el comunismo sacrificar al beneficio del proletariado todos los intereses de las otras clases y también los simples derechos del hombre, pues el único autorizado representante de la humanidad es la clase trabajadora y por ende también el único sujeto de los derechos sociales. Los católicos hemos de rechazar llanamente semejante absurdo. El ideal de la personalidad humana está por encima de los intereses de cualquier clase social, pues nos guía la norma de que "no es el hombre para la sociedad sino que es la sociedad y el estado para el hombre". El catolicismo luchó y sigue combatiendo contra el capitalismo materialista porque degradó a la persona humana convirtiéndola en objeto de sus explotaciones. Con la misma razón nos oponemos al concepto comunista que subordina al individuo a las fuerzas productivas y anónimas del colectivismo proletario. Es precisamente ésa la gran falla comunista: sujetar a la persona a los intereses de la sociedad. Tal moral es inaceptable.

Afirma el comunismo que sólo son admisibles los intereses proletarios; lo que no sirve para ese fin no tiene derecho de existir. Pero para nosotros el hombre es persona independientemente de la clase a que pertenece. Como persona tiene sus derechos inalienables, naturales, que la sociedad no le ha conferido ni puede quitarle, ya que los recibe de su Creador. Suma injusticia es colocar a alguien fuera de la ley por el hecho de no pertenecer a la clase obrera.

¡Pero otro punto! ¿Qué es lo que determina las características de la clase obrera? ¿Será el hecho de tra-

bajar? El empleado, profesor universitario, maestro, pintor, médico, ingeniero, sacerdote, abogado, comerciante, director de fábrica — gente que el comunismo considera representantes de la burguesía — también trabaja, y además son indispensables al obrero en el campo, fábrica, negocio o viaje. Descontando el puñado de gente que vive más o menos acomodada en su vejez con los frutos de su trabajo anterior, quedan muy pocos "parásitos de la sociedad" que viven del sudor ajeno. Pero sabido es que también en los Soviets no hay igualdad ni de sueldo ni de trabajo ni de posición social. Sabemos además que en la marcha comunista en Rusia, Polonia, Yugoslavia y otros países han sido asesinados más campesinos y obreros que gente burguesa y aristocrática. Es pues evidente que no se trata de las condiciones sociales que determinan el carácter proletario, sino de la afiliación al partido comunista. Y eso no es lo mismo.

"No tiene derecho de comer quien no trabaja!" ¡Perfectamente!

Esta norma forma la base de la moral cristiana que condena la pereza, el egoísmo e inacción. Pero de ninguna manera queda con eso abolida la personalidad humana, base de responsabilidad de sus actos delante Dios, cuyos mandamientos determinan el bien y el mal. La moral de clase no tiene defensa en San Pablo.

En realidad demuestra gran pobreza intelectual esta arbitraria división de la humanidad en dos clases. Es más o menos como si uno dijera: todas las plantas son o papas o quebracho y no hay más que papas y quebracho... Es tan evidente el cuadro complejo de la sociedad compuesto de tanta variedad de profesiones, gente calificada y sencilla, de distintas ramas y renglones de las ocupaciones, de obreros técnicos, especializados... ¿Quién podría atreverse pues a dividir toda esta humanidad en dos grupos antagónicos?

4. LA MORAL COMUNISTA ES ACOMODADA AL EGOISMO DE CLASE

El comunismo no reconoce verdades absolutas y objetivas. Rechaza a Dios y ya no le queda ninguna cosa absoluta. La única realidad es la materia en continua evolución y múltiples formas. Ella determina también la moral, que consecuentemente con las variaciones del ambiente varía también el hombre cuya moral siempre ha de ser reflejo del ambiente. Por eso dice el comunismo que el burgués tiene la moral que es reflejo de las condiciones del orden capitalista. Pero el proletario adaptará la moral a sus condiciones.

Para la Iglesia es evidente que la moral no admite relatividad, por que a la moral la determinan las leyes divinas y sabemos que Dios no es producto de la imaginación o invento del capital, para respaldar detrás de él sus intereses materiales. La ley moral proviene de Dios y tiene su valor inmutable. El derecho y el deber existen para todos y para siempre, tanto para el nómada de la antigüedad cuanto para los feudales de tiempos pasados y capitalistas y obreros de nuestra época. Hay una sola moral, universal Nadie puede, a su antojo, elegir la que le parezca porque sirva mejor a sus intereses momentáneos.

5. EL COMUNISMO NIEGA LOS DERECHOS DEL HOMBRE.

Por la sola razón de hacer servir al individuo a los intereses colectivos no podemos aprobar el esclavizarlo a la producción del estado todopoderoso. Queremos al hombre libre, por lo que luchamos contra la tiranía y los abusos del capital en la sociedad burguesa. Con la misma razón que contra los trust y esclavitud del capital, hemos de oponernos al egoísmo de la sociedad proletaria.

Es inhumano que el comunismo imponga usar todos

En la boda de Cotić-Trobec. En la casa de la novia.

V DNEH GROZOTE

Piše Nace Hladnik

Ljudje niso več vedeli, kdo je pravi in s kom naj drže, da bo prav. Družina je sedela za devetimi vrati in poslušala oddajo jugoslovanske vlade iz Londona. Poslušalci so se bali, da zdaj zdaj vstopi okupatorjeva patrula in jih zasači pri poslušanju sovražne postaje. Poslušati se je dalo le tajno, ker vse prijavljene radio aparate so morali dati lastniki plombirati, da so mogli poslušati le Ljubljano. Res je potrkalo na vrata, toda prišli so partizani. Ljudje so jih lepo sprejeli in jih peljali poslušat oddajo iz Londona. Partizani pa so jih ozmerjali, da so reakcionarji in belogardisti, ker poslušajo glas izdajalcev iz Londona. Tako so samovlino razdelili ljudi na izdajalce in neizdajalce. Preprost človek, ki se ni nikdar bavil s politiko, ni več vedel kje se seznam izdajalcev začne in zakaj je kdo izdajalec.

Izdajalci so bili v Londonu, izdajalci v New Yorku, izdajalci kmetie, ki so sadili krompir in sejali oves, češ da s tem hranijo nemško vojsko na vzhodni fronti, čeprav so vse, kar so pridelali, porabili doma. Ni pa bil izdajalec tisti, ki je kot nemški gestapovec v Žalecu v Savinjski dolini zapiral iste ljudi, ki so mu dajali hrano prej ko je bil še "narodnjak" in ga OF še ni poslala v nemško službo, da tam dela zanjo. Ni bil izdajalec tisti, ki je za 500 lir izdal Italijanom slovenskega fanta, ki ni hotel dati komunistom orožja, skritega za osvobodilni boj. Kdor je bil za komuniste in za OF, je lahko delal karkoli, in vse mu je bilo odpuščeno.

Moram priznati, da sem bil tudi jaz eden tistih, ki sem pomagal OF v prvih dneh. Dal sem ji orožje in municijo, ki sem imel zakopano. Tudi jaz od kraja nisem verjel da bi bila OF komunistična. Mislil sem pač, da gre res le za osvoboditev slovenskega naroda. Kate-ro slovensko fantovsko srce se ni navduševalo za boj proti vsem sovražnikom slovenskega imena v tisti uri strašne okupacije. Toda kmalu sem moral spoznati, da je Ofarjem osvoboditev naroda postranska stvar. Njim jo bilo važno, da se na kakršenkoli način priključijo do oblasti, pa četudi bi ostalo samo deset Slovencev.

los medios que sirven a su interés. Con eso demuestra que está en el mismo nivel con el mamonismo que también subordina todos los derechos y deberes a su único interés: ganancia. El hombre es hecho esclavo por los dos, con la poco consolante diferencia de que se vale de su sudor la anónima sociedad comunista o el anónimo capital judío. Para el comunismo pues no existen derechos objetivos. Bien y moral es lo que consideran como tal aquellos que manejan el poder. Y ellos se guían por lo que a ellos conviene.

Subrayó el mismo Lenin este pensamiento: La dictadura del proletariado es la lucha más heroica y más cruel de la clase proletaria contra sus adversarios. Es una lucha sin consideración ni cuartel, sea ya sangrienta en el campo o astuta en la acción, violenta o pacífica, militar o administrativa, siempre decidida contra las fuerzas y tradiciones de la sociedad vieja". ; Ya vemos: la guerra total! Y eso significa negación de los derechos básicos de la persona humana. Cuando uno es adversario del comunismo pierde el derecho a la vida. Menos todavía reconoce el comunismo la libertad de pensamiento, y qué decir de la libre expresión de su opinión sea en palabra o por escrito. Lo mismo sucede en la educación de la juventud. La moral comunista hace ley la tiranía espiritual y la persecución de todo lo que en cualquier manera no condice con los planes suyos. Los derechos son tan sólo para los comunistas, los demás están fuera de la ley. Ellos solos tienen derecho a reuniones, a usar de la prensa, y la política, el trabajo y

Kaj bi pač imel slovenski narod od še tako zlate svobode in raja na zemlji, če bi slovenska zemlja ostala brez naroda, ki govori našo besedo in poje našo pesem.

Danes, ko premišljam nazaj vse, kakor se je godilo, me je sram za tistih par dni ko sem se navduševal za OF in nieno borbo. Kaj nai občutilo v dnu duše šele tisti, kateri so se cel čas vojne slepo borili za svobodo naroda, sedaj pa bridko razočarani vidijo, da so trpeli preganjanje in bedo, bili trdo preskušani in kri prelivali samo zato, da so pomagali splezati na oblast komunističnim nasilnikom. Kako bridka jim je pač sužnost in revščina, v kateri ječi sedaj ves narod in si iz nje pomagati ne more, pa mora nasilnikom še slavo peti. Danes je kesanje prepozno.

Tisti pa, kateri so našo borbo le od daleč gledali in na mehkih sedežih poslušali vojna poročila o naši borbi, ne da bi vsaj poskusili razbrati resnico od zmote; ki so slepo nasedali lažnjivi komunistični propagandi, naj se sedaj zavedo, kaj je bridka resnica. Lahko se je bilo zmotiti človeku v daljni tuiini, čigar srce je hrenenelo po narodni svobodi, radi katere je moral zapustiti svoj liubi dom v leni Primorski, kjer ga je izenal fašizem. Rad je verjel, da se pod ruskim imenom krije poklicani branilec slovenske svobode in ni mu šlo v glavo, da je komunizem znal tako spretno natakiniti rusko krinko. Sai smo vsi Slovenci sanjali o mogočni vseslovanski državi od Severnega morja do Jadrana, od Baltika in Črnega morja do Pacifika.

Toda zmotil sem se jaz in zmotili so se vsi v lepih željah. Kruta resnica je nas kmalu podučila in sedaj pa naj iz našega doživetja še drugi spoznajo, kakšna je resnica o našem boju. Grozen je bil, toda po pravici rečeno, bolj me je groza sedaj, ko premišljam, kot tedaj, ko sem ga bil. Tedaj ni bilo časa misliti na nevarnost in ne meriti grozot. Tedaj je bilo treba dejniti. Sedaj kot "ubežnik" in "izdajalec" v očeh nerazsodnih; brezdomce, ki sem zgubil vse, kar sem zgubiti mogel; le svoje poštenje in ponos da sem se boril za pošteno in sveto stvar, sem si rešil: sedaj lahko mirno razložim vsem, kateri sami tega niso doživljali, kaj in kako se je godilo. Ko bom zgodbo povedal, bo pa vsakdo uvidel,

la vida. Los demás carecen de todo derecho. Esta es evidentemente la moral del más fuerte, moral de los salvajes. Muy lamentable es que la hayan adoptado los que se queían de las iniusticias sufridas, pues a su vez cometen iniusticias más brutales que las sufridas.

Horribles son los cuadros que aprueban que todo eso no es teoría. Búsquese cualquier escrito sobre los horrores comunistas en España, Lituania, Polonia, Eslovaquia, Yugoslavia y Francia, que demuestran con hechos horripilantes la marcha comunista consecuente con estas normas inhumanas.

No queemos sostener que todo comunista es un criminal, capaz de semejantes atrocidades; que todos los amigos del paraíso comunista son tipos criminales, capaces de valerse de las indicaciones de Lenin y Stalin. ; No! La mayoría de ellos tiene su corazón humano, formado en la doctrina cristiana. Pero la moral comunista enseña así y para completar el cuadro agregaremos el lema muy usado: No es digno de ser comunista aquel hijo o hija, que no es capaz, a sangre fría, de liquidar a sus propios progenitores, hermanos o hijos, si se oponen al comunismo. Efectivamente hubo muchísimos casos de semejantes horrores en la marcha inhumana del comunismo a través de Europa.

"Como podría pues un católico siquiera vacilar en la actitud que ha de tomar contra el comunismo, el cual desconoce y pisotea los derechos más elementales de la persona humana. Eso es renegar de la fe y de la humanidad.

Nekaj obrazov iz poroke Darinke Cotic in Pepeta Trobec.

da so nas le komunistični agitatorji proglasili za izdajalce, ker so upali, da nas na ta način poteptajo. Toda resnica je drugačna in zgodovina bo dokazala isto, kar mi že davno vemo, da so bili izdajalci oni... Toda, kaj bi besedičil in pral dobro ime; kaj bi zagovarjal našo borbo z besedami. Naj govore dejanja:

KRVAVA POMLAD 1942.

Prvo leto zasedbe se je bližalo koncu. Pomlad nam ni nič dobrega obetala. Partizani so vso zimo pripravljali "teren" (razpoloženje v narodu). Po vaseh so prirejali svoje sestanke ali mitinge, kjer so učili ljudi partizanskih pesmi, dopovedovali ljudem da ni res da bi imeli komunisti pri OF glavno besedo, da niso proti veri. Niso si pa še upali tedaj storiti komu kaj žalega, ker niso vedeli kakšen bo pri ljudeh odziv. Treba je bilo ljudi počasi navaditi tudi na kri. Boli vročekrvni partizani so že grozili vsem, ki so svarili pred preneglelostjo, naj molčijo, ker jih bo sicer "Matilda povobala". To se je po partizansko reklo, da dobiš kroglo v glavo.

Komunistično partizanski agitatorji so v vsakem svarilu resnih ljudi, naj se ne zaletujejo prezgodaj z glavo v zid, ki se bo prej ali slej itak sam podrł, videli organizirano belogardistično propaagando proti njim. Star izkušen mož, ki je preživel prvo svetovno vojno na fronti, je dobro vedel, kaj se pravi postaviti se okupatorju po robu. Videl je na lastne oči požige vasi in streljanje nedolžnih prebivalcev, kadar je kdo streljal iz zasede na vojsko... Vsako tako modrovanje so rdeči voditelji imeli za zlo. OF je hotela, da bi narod s'epodrl za njo. Besede "Osvobodilni boj", borba "proti Nemcem in Lahom", so tedaj navduševale slovensko mladino in komunisti so hoteli na vsak način napeljati čisti rodoljubni ogenj slovenske mladine na svoje ognjišče, predno bi se našel kdo drugi, ki bi mu slovenska mladina bolj zaupala. Zato so vsi prevdarni ljudje, ki so svarili, da se nikar prenagljati, dobili grozilna pisma, da jih smatra OF za sumljive in da ima noč svojo moč.

In jo je res imela.

Veliko ljudi je kmalu sprevidelo da je "OF" le lepo ime za komunistično stranko; ki se hoče po njej vsiliti slovenskemu narodu za vodnico v osvobodilnem boju in to v času, ko so se druge slovenske organizacije in stranke dogovorile, da se je treba potuhiniti in tajno dobro pripraviti na udar, kadar bi prišel namig od zunaj. To svojo izdaio slovenske skupnosti je OF hotela prikriti s tem, da je zavpila v svet: Izdajalci, belogardisti!!

Narod se je oziral okrog sebe in ni videl izdajalcev belogardistov nikjer. Treba jih je bilo šele narediti in jih prikazati narodu tako, da se mu bodo prvi trenutek zagnusili.

Za prvi december 1941 so organizirali po šolah,

naj bi vsi študentje ob 10 h vstali in z petminutnim molkom proslavili dan Zedinjenja Jugoslavije. Študentje so doma vprašali starše, vprašali so svoje vzgojitelje, kaj storiti. Vsem je bilo jasno, da če se to zgodi, bodo italijanske oblasti zaprle vse gimnazije in univerzo. "Čemu", so se spraševali starši, ko je še prezgodaj.

Komunisti pa so računali na svoje: Če nam uspe, bodo Lahy vse šole zaprli; mladina bo brez dela in bo prišla v gozd med partizane. Tam jo bomo že vzeli v roke in vzgojili tako, da bo mislila na komunistično.

Vendar proslava prvega decembra ni uspela, na jezo komunistov, ki so zmotno mislili, da je vsa slovenska mladina zanjo. Le nekaj razredov na nekaterih gimnazijah se je odzvalo pozivu OF in posledica je bila, da so vse študente tistih razredov izključili iz vseh gimnazij. Na seznam belogardistov pa so prišli vsi tisti starši in vzgojitelji, ki so se javno upali povedati, da bi imel narod od takih proslav Zedinjenja samo škodo.

Lista belogardistov na se je še večala.

Vsi jugoslovanski aktivni oficirji so bili od OF pozvani, naj gredo v gozd, ker jih osvobodilna vojska potrebuje. Oficirji so premišljali. Iz Londona so rekli drugače kot partizani iz gozda. Oficirji pa so prisegli kralju Petru, katerega oblast je predstavljala vlada v Londonu in ne partizani v gozdu. In se niso odzvali. Komunisti so zato dali na seznam belogardistov vse jugoslovanske oficirje.

V drugič so pozvali oficirje. To pot na pismeno pošto. To ni bil več poziv, to je bilo maščevanje. Poziv za vstop v partizane po pošti, kjer je vsako vrstico prebrala lakha cenzura, je bila že očitna zatožnica. Posledica tega je bila, da so Italijanske oblasti naslednjo noč aretirale vse jugoslovanske aktivne oficirje in jih odpeljale v koncentracijska taborišča v Italijo.

Komunistična OF se je hotela iznebiti vseh tistih, o katerih je sumila, da niso z njo. In sicer iznebiti se jih tako, da bo vsa krivda padla na Italijane in na belogardo. V tem delu so bili zelo iznaidljivi.

ZGUBLJEN SEZNAM

V Ljubljani so sestavili seznam vseh tistih, ki so se jim zdeli najbolj nevarni nasprotniki. Vrh seznama so napisali: Seznam vseh sodelavcev in podpiralcev OF v Ljubljani. In tisti seznam je nek komunist namenoma zgubil blizu policije, tako da je prišel čimprej v laške roke. Lahy so kar zavriskali nad to najdbo. Če so imeli komunisti namen uničiti nasprotnike in izpeljati stvar tako, da bi izgledalo, da so Lahy vsega krivi, so pa Italijani zamislili svoj načrt kako nadražiti Slovence v medsebojno borbo. Narod bi bil uničen in nihče ne bi mogel na nobeni mednarodni mirovni konferenci dolžiti Lahe, da so oni poklali Slovenski narod. "Samy so se", bi rekli vsi. Na žalost so morilski načrti uspeli obema, ubogi slovenski narod pa je to plačeval s svojo krvjo.

Zaradi tega podtaknjenega seznama so Italijani ogradili Ljubljano z bodečo žico krog in krog. Ta žica je šla od mitnice na Viču, za Rožnikom, na Koseze in Dravljce. Od tu po nemško-italijanski meji do Ježice in dalje za sv. Križem čez polje na Golovec, se spustila na Rudnik in od tu na Črno vas. Obšla je Trnovo in se pri mitnici na Viču vrnila na Tržaško cesto. Na vsaki preglednejši točki so zgradili bunker za mitraljeze. Krog in krog Ljubljane so napeljali elektriko, tako gosto, da zajec, ki se je zlegel na Toškem čelu in se je ob zgraditvi pasel pod Rožnikom, ni videl rodnega gnezda do leta 1945.

V tako trdno ograjeni Ljubljani, iz katere so spustili ljudi le s posebnim Lasciapassare, in to šele, ko so vsakega otipali do kosti, so pričeli z hišnimi preiskava-

mi. Za to delo so prišli v Ljubljano Sardinski grenadirji, edina edinica laške vojske, ki je imela vojake moške velikosti. Vsak dan so zastražili kak del mesta in preiskali tam vse hiše. Vse moške so naložili na kamione in odpeljali v vojašnico na Poljanah. Tam so vsakemu žigosali legitimacijo in kdor ni bil na seznamu, ki so ga podtaknili komunisti, so ga izpustili domov. Vse druge pa so pridržali in jih pozneje odpeljali v koncentracijsko taborišče Gonars.

Komunisti pa so zavpili, da nek belogardist izdaja Italjanom ljudi, kdo je nevaren; spet drugi so govorili, da je nek duhovnik preoblečen v laškega vojaka sedel med oficirji in kazal z tajnimi znamenji, koga naj pridrže. Nekateri so trdili, da je bil sam škof Rožman tam.

Kljub vsemu slepomišljenju so pa končno le prišle nekatere komunistične sleparije na dan in se narodu zagnusile. Vstali so možje, ki so si upali reči: Ne v OF. OF je komunistična. Ne bori se za narod. Bori se, da bi zmagala komunistična stranka, pa četudi da zato življenje polovica slovenskega naroda. Izživati okupatorja se je tedaj reklo pobijati ljudi. Saj je okupator naravnost z zadovoljstvom gledal delovanje OF, ki je morala prej ali slej privedi do medsebojnega klanja. Naj se pokolje narod slovenski in napravi življenski prostor za naše ljudi, so se veselili Lahi.

In sta se res prav kmalu pojavila dva tabora. Prvi je nosil naslov OF, drugi pa je bil iz Slovencev, ki so sprevideli, da je vse početje OF le v škodo slovenskemu narodu. Borba OF je bila vseskozi borba, ki se ni izplačala. Če je za enega ubitega okupatorjevega vojaka bilo ustreljenih deset Slovencev in bila požgana ena slovenska vas, kdo, ki hoče biti pameten, more še trditi, da se taka žrtev izplača. Ker je nas Slovencev dva milijona, Nemcev pa 70 milijonov, bi se izplačala le, če bi za enega Slovenca padlo 35 Nemcev.

Grožnje in strahovanje ljudi je pospešila organizacija OF. Organizirana je bila res dobro, to mora priznati vsak. Lahko rečem, da tako organizirane akcije slovenska zgodovina dosedaj še ni poznala in žalibog tako zločinske tudi ne. OF je prodrla v vsako mestno palačo v sleherno najbolj oddaljeno vas. Ljudje so bili ustrahovani in so naredili vse, kar jim je ukazala OF.

Premožnejši ljudje so vedeli, da komunisti bogatašev ne trpe. Vedeli so, da komunisti zaplenijo premoženje. Toda bogatin je mislil po svoje:

Dal jim bom denarja in vsega kar jim treba. Videli bodo, da sem zanje in mi ne bodo vsega zaplenili, če bodo zmagali. Pošiljal je denar v gozd in se veselil, da je pametnejši od svojega bogatega soseda, ki za OF noče dati ničesar in mu bo OF po zmagi vse zaplenila. On pa bo tako rešen trgovskega konkurenta.

Uradnik se je zbal, kaj bo z njegovo službo, če bo OF zmagala? Poznal je komunizem in znano mu je bilo, da komunizem zatira meščanski stan. Mislil si je: Če jih podprem, me bodo pustili na miru in če se bom prav dobro zadržal, morda zlezem še za stopnjo višje.

Delavecem je OF obljubila stanovanje, ki ga ima zdaj njegov delodajalec in zemljo, ki jo bodo zaplenili grofom, veleposestnikom in samostanom. Hlapcu na kmetiji so obljubili, da bo postal lastnik posestva svojega gospodarja. Kdo ne bi verjel vsaj nekaj obljub!

SLOVENSKI KMET PA SI JE MISLIL:

Garal sem od svojih mladih nog od zore do mraka, da sem pridelal živež in da sem oblekel sebe in družino. Če bom delal samo osem ur na dan kot mi obeta OF, bom pridelal polovico manj in tudi jedel polovico manj. Že naprej mu je bilo jasno, da ne bo v komunističnem raju živel nič boljše kot je dosedaj, če ne morda še slabše. "Boljši vrabec v roki, kot golob na strehi", je modroval. Čemu bi se torej boril za to OF, da mi okupator počge domačijo in me

še pobije nazadnje.

Slovenski kmet se ni ogrel za OF. Držal se je kot vreden potomec tistih slovenskih kmetov, ki so šli s kosami in cepei v boj za staro pravdo proti grofom, ki je branil dom in družino pred Turki. Ni se dal ponemčiti ali poitalijančiti, ko je toliko Slovencev iz drugih stanov klonilo zaradi trenutne koristi in zatajilo svojo narodnost.

Tako je slovenski kmet postal po mnenju OF izdajalec slovenskega naroda in belogardist. Ob takem razpoloženju med posameznimi stanovi je stopila OF na plan z orožjem v roki. Stopili pa so na plan tudi tisti ljudje, ki so si javno brez strahu upali reči, da bo OF prinesla slovenskemu narodu nesrečo, okrog katerih se je strinjal dobri narod.

Kako se iznebiti teh? je skrbelo OFarje. Pobiti jih kar tako, bi pomenilo odbiti ljudi od sebe. Pa so spet izpeljali čisto po komunistično.

Počili so strelji po deželi in po ljubljanskih ulicah. "Kaj se je zgodilo", je vpraševal narod. In tu se je izkazala organizacija OF. Vsaka ulica v mestu in vsak kraj na deželi so imeli terenske odbore. Ti odborniki so bili zaupni ljudje in so bili že naprej obveščeni, predno je OF napravila na koga atentat. Ni še dobro počil strel, ko so ti odborniki že obveščali ljudi: "Nikar se ne razburjajte! Naši so ubili tistega, ki je kazal Italjanom v vojašnici, koga naj odpeljejo v internacijo." Tako je bila na mah obveščena vsa Ljubljana in vsi so rekli: "Prav je naredil, kdor ga je ubil." In terenski odbor se je pohvalil: Naša OF je to storila. Dolžnost vsakega Slovenca je, da jo podpre!

Spet je počil strel. Ljudstvo je radovedno spraševalo koga so ubili in drvelo proti kraju, kjer je ležal sredi ceste mrlič.

"Kaj se razburjate ljudje", so govorili terenski odborniki. Naši so ubili vlačugo, ki se je pajdašila z Italjani. In ljudstvo je potrdilo, da je vlačuge treba kaznovati.

Tretjič je odjeknil strel po ljubljanskih ulicah. Ljudstvo se ni več tako silno razburjalo. Terenski odbor je pa že obvestil ljudi, da je OF ubila nekega gestapovca, ki je delal narodu škodo. Ljudje so hoteli zvedeti za ime in ker je ime zvenelo po nemško, so vsi rekli: "Dol z Nemei!"

Ljudstvo je tako postalo navajeno na uboje, terenski odbor pa je vselej istočasno že razširil vest, koga so ubili in zakaj.

V takem ozračju šta padla dva strela na en dan. Terenci so govorili na Viču že pol ure prej, predno je počil strel, da je OF spet pospravila dva izdajalca. Istočasno ko sta bila ubita ta dva slovenska akademika, Župec in Kikelj, je že vsa Ljubljana vedela, da sta bila "izdajalca" in "belogardista". Zaman so njuni znanci zatrjevali ljudem da to ni res, da sta bila to najboljša Slovenca.

"Nekaj sta že morala biti kriva", so menili ljudje pod vplivom OF. Saj so dosedaj pobijali samo ovaduhe, vlačuge in gestapovce."

Na isti način je moral dati življenje tudi profesor Dr. Erlich, veliki borec za slovensko Koroško in oče slovenske akademske mladine. Njegovo ime je poznal svet, saj je bil član mirovne konference v Parizu. Moral je pasti, ker je OF vedela, da je treba udariti pastirja in ovce se bodo razkropile. Tako so padali mož za možem — najboljši.

Tedaj pa je bilo slovenski katoliški mladini dovolj. Javno je udarila po OF in jo razgalila pred slovenskim narodom. Pogreb dr. Ehrlicha je bil manifestacija kot je Ljubljana še ni videla. To je bila zadnja pot dr. Ehrlicha in prvi javni pohod slovenske mladine proti komunizmu. Ob njegovi krsti je slovenska katoliška

RIBNICA (DOL. VAS) - KORDOBA. Strašna nesreča je zadela $\star$ JULKO GORŠE, roj. DEJAK. V njeni roki se je vnela nafta in je blaga žena in mati podlegla opeklinam. Zapušča moža in 2 hčerki.

IDERSKO-KORDOBA. Umrl je Anton Milavič, ki zapušča v domovini družino.

PTUJ. Perkov muzej v Ptuj in antropološki institut zagrebške med. fakultet sta prevzela preiskovalna dela na ptujskem gradu, kjer je bilo odkrito najstarejše staroslovensko pokopališče, v kolikor je dolejš znan. Odkritih je lože 283 grobov, v katerih so tudi ostanki prerimske dobe. Tam so odkriti temelji staroslovenskega svetišča vkopanega v temelje rimske stražnice. V zidinah se najdejo tudi krščanski spomeniki. Ptuj je znan kot prvo žarišče krščanstva v Sloveniji. Humski naval je vničil mesto in z njim cvetoče krščanstvo.

POPIS POSESTEV. V komunističnem programu je po malem razlastiti kmet. Najprej seveda je treba spraviti v popolno zagato "reakcionarnega" kmeta. Ker pa hočejo to delati z videzom socialne pravičnosti, je oblast odredila popis zemljišča, kljub temu, da je zemljiški položaj iz katastru čisto razviden. Glavni namen je, najti način postopka proti nezanesljivim in na osnovi obvezne prijave je čisto lahko spraviti v zadrego neljubega posestnika. Dvigne se proti njemu sum, da ni pravilno prijavil, pa je dovolj za postopek in razlastitev, če se pozneje izkaže, da je bil sum krivičen, mu škode vseeno nihče ne povrne.

VRHNIKA. Vršil se je krojaški vajeniški tečaj, katerega obiskuje 58 vdeležencev, med njimi dve ženski. Obi-

skovalci tečaja so iz cele dežele. Vsi stanujejo v šoli (menda je to bivši obrtniški dom). Glavni namen je "prevzgoja", kajti Jugoslavija potrebuje podučeni in solidni komunistov, sicer bo petletni plan doživel poraz.

NOVO MESTO. "Fizkultura" v krizi. Koncem julija je oblast zahtevala občni zbor, na katerem se je ugotovilo, da za fizkulturo novomeščani nimajo smisla in da je bilo celo mnogo malverzacij z imetjem, kajti večina telovadnega orodja je bilo vničeno ali je zginjalo. Narod pač čuti, da je "fizkultura" militariistično sredstvo komunizma in zato se odtegujejo vsi, kateri le morejo. Gibati morajo pa pač tisti, kateri so od javnih oblasti naravnost odvisni. Za novega predsednika je bil izvoljen Colarič Franc. Za program si je novi odbor privzel prenovo športnega igrišča v okviru petletke.

JESENICE. V prepadu pod Triglavom so našli truplo Poldeta Stražišarja iz Koroške Bele, ki so ga prepeljali na domače pokopališče, kjer sta pokopana njegova brata, dobra člana OF.

SENOŽEČE se zelo prizadevajo, da bi v komunističnih očeh dobile dobro ime. V ta namen so pozvali igralsko skupino

V Gorici je umrla 20. marca
 $\star$ Marija Fornazarič r. Sušič
75 let staro je pobrala pljučnica.
Doma žaluje mož, en sin in 3 hčere.
Tukaj obžaluje dobro mater
hčer Karolina.

Za vedno se je poslovila 45 letna
 $\star$ Agnes Fartik roj. Hajčinjak
17. nov. v Landu Oeste, kjer je
imela svoj dom. Doma je bila iz
Sv. Jurja v Prekmurju. Tukaj za-
pušča moža Franca in sina Fer-
dinanda, v Evropi pa brata in se-
stro.

Mnogi rojaki so ji izkazali zad-
njo čast in jo spemili na zadnjem
potu na pokopališče.

Maša za rajno bo na Avella-
nedi 14. dec. ob 10 h v kapeli
Man. Estevez 630.

lutkovskega gledališča glavnega Odbora ljudske mladine Slovenije. Predstave so se vršile na vrtu zdravilišča. Pa se občinstvo ni nad slovesnostjo nič navdušilo, ker jim nihče niti povedal ni, kaj lutke (titeres) predstavljajo. Tudi vse priprave so bile zelo površne. Odbor pacientov zdravilišča je proti takim nastopom protestiral.

LJUBLJANA. Mleka ni. Malo je suša kriva, še več pa slabo gospodarstvo. Koncem julija je bilo treba organizirati dovoz mleka iz Ptujске okolice v Ljubljano. Vsak dan so ga pripeljali 5000 litrov.

ČEPOVAN je bil med vojno zelo prizadet. Tam okrog so gospodarili partizani. Nemci pa so iz masčevanja vas požgali. 13 hiš in gospodarskih poslopij je bilo do avgusta obnovljenih. Nekaj hiš pa bo preloženih radi novega načrta vasi. Obnovitvena zadruga je ustanovila lastno mizarско strojno delavnico. Zadruga namerava napeljati tudi elektriko. Zadrugo čaka še ogromno dela, kajti oblast je dala tam mnogo manj pomoči kot zavezniki v coni A.

"SLOVENSKA MATICA" je ena najstarejših slovenskih kulturnih ustanov. V prejšnjih dobah je izdajala vedno večje število knjig na leto. Sedaj bremo, da izda knjigo "Kmet in stvari". To so pesmi in v prozi pisane stvari Toneta Šifererja iz Zabnice. Bil je profesor v Ptuj. Leta 1942 so ga Nemci v njegovem domačem kraju ubili kot talca. Druga knjiga bo prestava grških stvari "Predsokratika". Prestavil je znani profesor Anton Sovre. "Slovenska Matica" je sklenila nadaljevati Izidor Cankarjevo: "Zgodovino likovne umetnosti". Nadaljevali bodo dalje z Melikovo: "Slovenijo" in s dr. Franc Kidričevo: "Zgodovino slovenskega slovstva". Vse to je Matica izdajala že pred vojsko.

V Ravnah pri Grgarju je v Gospodu zaspal

$\star$ Jožef Žbona, star 62 let.
7. avg. so se mu iztekli dnevi po daljši bolezni. Doma zapušča ženo, 4 otroke in še živo mater. Tukaj žalujeta za ljubljeno: očetom Veronika, vdova Madon ter Ivanka por. Žbogar.

En sin je v Belgiji.

DR. NICOLAS I. ETEROVIĆ HURE

Advokat

Posredujem v vseh pravnih zadevah kot: zapuščine, odpusti, zavarovanje, nezgode itd.

Uruguay 344/4 H - Capital Calle 13 N° 833 - La Plata

T. A. 28 - 2258

Tel. Paz 2664

V SOBOTO CELI DAN

je odprto samo za naše ljudi,
da se fotografirate v

FOTO SAVA

San Martín 608 — Tel. 31-5440 — Florida 806

SVETOGORSKA MARIJA

8. dec. bo ob 10 uri ustoličenje Svetogorske Marije v kapelici na Paz Soldán 4924. Vsi častilci Svetogorske Marije ste povabljeni k tej pristrčni svečanosti. Slike bomo prenesli iz kapele na Av. del Campo,

mladina prisegla, da se bo borila proti komunizmu za obrambo narodnih in verskih svetinj do zadnjega diha.

Zaradi tega javnega nastopa so se komunisti v Ljubljani nekoliko potuhneli. Sprevideli so, da so se prenašli. Atentat na dr. Erliča je bil pretvegana reč. OF je iskala načina kako popraviti to napako in je zlasti iskala načina kako se iznebiti slovenskih akademikov in višješolcev, ki so pokazali tako malo volje v borbi za komunizem in tako dvignili glave, ko jim je OF ubila njih voditelja.

Dobra zveza z laškimi oblastmi preko žensk, ki so se po navodilu OF vlačile z laškimi oficirji, jim je to pot prišla zelo prav. Dosegli so pri Lahih, da so tik pred izpiti na univerzi, aretirali vse slovenske visokošolce in jih odpeljali v internacijo v Gonars, Treviso in Padovo, mnogo obetajočih talentov se je vrnilo bolnih, slepih in drugače onespособljenih za kulturno delo med narodom. Tistim visokošolcem, ki so bili z OF pa je OF preskrbela na legitimacije, posebne žige, na podlagi katerih so jih italijanske oblasti pustile pri miru.

Po tem uspehu so komunisti v Ljubljani svobodneje zadihali. Z novim zagonom so se vrgli na delo, da popravijo stare napake.

BREŽICE. V gradnji je velika tovar-pohištva, katera je postavljena na me-sto starega kozolca. Stebri so kar prav prišli novi zgradbi. Novo podjetje bo zaposlilo 100 delavskih moči.

PRESTRANEK je bil že preje važna trgovska točka. Sedaj hočejo dati kraju poseben povdarek s konjerejo. Obnovi-li so prejšnje gradbe in zgradili nov hlev, v katerem imajo tri plemenske žrebce. Ekonom podjetja je Franc Bole iz Hoč. Posebno pažno posvečajo tudi svinjereji, ki je v okolici zelo razvita.

LENDASVKA DOLINA je bila letos posejana s sirkom in je že v obratu v Lendavi tovarna za metle, katerih bo dovolj za celo Prekmurje in še kaj več. Hudomušni Prekmurci pravijo, da jim bodo metle zelo prav prišle, da pome-tejo nesnago, le da ne vedo, kdaj bo-do to lahko storili.

ČRNUČE-JESENICE. V avgustu je bil dokončan elektrovd 110.000 voltov napetosti, ki je povezal Jesenice s cen-trom Slovenije in je s tem upostavlje-na zveza med velenjsko in završko elek-trarno in ostalimi hidrocentralami v Sloveniji.

ČERNOMELJ. 24. jul. se je vršil ve-lik OF praznik, na katerem so se po-hvalili najbolj agilni aktivisti s svojimi uspehi za udarnsko delo pri gradnji voodva, telovadšča, okrajnih garaž, traktorske postaje in mehaničnih de-lavnic. Isti dan je zgorela hiša z vsem imetjem Stankotu Šprajcerju.

LITIJA. Komunistični aktivisti imajo mnogo opravka z nasprotniki, med ka-terimi so javno napadli 30. jul. na veli-kem zborovanju bivšega župana in to-varnarja Lajovica in Edi Vidviskovi-ča, ki imata po njihovem predolge je-zike. Zlasti jih moti neprestano zago-tavljanje, "da se bo kmalu spremenilo". Zelo mnogo pritožb je bilo slišati proti litijski Naprozi (zadrugi) ki nima za svoj kraj niti najpotrebnejših je-stvn.

ODKUP ŽITA na štajerskem. Po no-vi postavi kmetu ni več mogoče, da porabi proda ali zamenja žito po svo-jem okusu. Oblast je predpisala vsake-mu kmetu točno količino, katero mo-ra oddati. Seveda kmetje tega ne vidijo radi, toda oblast ima moč. V okolici Slov. Bistrice je bil odpor kmetov ze-lo očiten. Da bi jih prisilili k oddaji, so vsa njihova imena objavili v časnih-kh, kjer vzemo kakšnega načina se oblast poslužuje. Kmet Lasič, ki ima 10 ha orne zemlje je imel oddati 2038 kg pšenice. Na ta način pač kmet zgubi veselje do dela.

OVADUHI IN ODKUP ŽITA V SLO-VENJI. Eden posebno vidnih učinkov "prevzgoje", katero smatra komunizem za svojo glavno nalogo je ovaduhstvo. Danes niso več stariši tisti, kateri ima-jo nalogo da svoje otroke vzgajajo in če treba strahujejo, temveč so otroci poklicani, da svoje stariše nadzirajo. Ena njihova naloga je, da ovajajo sta-riše, če kaj takega rečejo kar je v na-sprotju z "ljudsko linijo", to se pravi s komunistično komando. Letos v av-gustu je bilo pa posebno važno njho-vo delo v tem, da so denuncirali svoje domače, če so kaj žita skrili. Posebno lep priliko pa so imeli vladni špijoni, da so se znesli sedaj nad svojimi osebnimi sovražniki in so to priliko temelji-to izrabili. Iz vseh poročil v avgustu, katerih so polni ljubljanski časopisi, zvemo, da so bili "razkrinkani" spet novi "reakcionarji". Odkup žita je dal namreč lepo priliko za nastop proti ne-zaželjenim.

Koliko sovražstva je to "tekmovalje za oddajo žita" zaneslo med ljudi, si lahko predstavljamo. Da se pa kmetje ne navdušujejo za tako oddajo žita, po-sebno še letos, ko je bila žitna letina v Sloveniji zelo slaba, je razumljivo tu-di, če pomislimo, da so morali kmetje oddati pšenico po 4.5 Din, med medtem ko je moka na črni borzi, to bi bilo v prosti prodaji, po 25 Din in marsikdo, ki je moral sedaj žito oddati bo moral za Božič že moko sam kupovati in če je reakcionar je seveda na izkaznice ne bo dobil.

LJUBLJANA NIMA VEČ CARINAR-NIC. 19. julija je bila ukinjena sto-letna pravica ljubljanskega mesta za pobiranje carine. "Iblajtarji", ki so že bili izvežbani v preiskavanju skritega in utajenega blaga pod obleko in v čev-ljih, so pač najboljši element za službo pri OZNI, katera vsak dan več ljudi rabi, da ustrahuje narod, ki je vedno bolj nezadovoljen.

CELJE. V Hudini pri Celju je bila obnovljena tekstilna tovarna. Obnova se je izvršila tako, da so tja pripeljali stroje, katere so odpeljali iz predilnice, ki so jih drugod zaplenili privatnikom. V Spodnji Hudinji so tega seveda vese-li, toda nekje drugje pa ljudje kolnejo, ker so ob čelo in zaslužek.

VODO SO POPRAVILI V Petanjcih je tudi mineralna voda kot v Radencih. 19. jul. je povedal ljubljanski list od-kritje, ki je res epobalno: ne samo da so nove oblasti sprevrle v gibanje obrat z mineralno vodo v Petanjcih, temveč so tudi za 40% izboljšali njeno kvali-teto . . . Kaj vse morajo verjeti bral-ci komunističnih listov! In še navduše-vati se morajo za genialne "udarnike", ki mineralno vodo "izboljšajo".

KATOLIŠKA AKCIJA je v Sloveniji postala "izdajalska", tako je razsodilo novomeško sodišče. Ker pa se nekate-rim zdi še grša obdolžitve "špijoni", so Kat. Akciji naprtili tudi ta naslov. Se-daj je v vsakem procesu, katerih je vsepovsod polno, na vrsti kak duhovnik ali kaka nuna, ki je "vohunila". Po-sebno velik zločin imajo na vesti 2 du-hovnika (Jurak in Volbank), 2 šolski sestri in še 3 zločinke. V kat. akciji so zagrešili to "hudobijo", da so sporočali ven v svet, kateri ljudje so "šli v sa-mostan" (ječa), ker so pozvedovali, kaj se dogaja na "mladinski progi", ker so zbirali podatke o glavnih denuncijantih v službi komunistične oblasti.

DUHOVNIK DR. ANTON STERLE, stolni vikar v Ljubljani, je dobil 5 let zato, ker se je preveč zanimal za grdo-bije, katere so se vršile med mladino na prostovoljnem delu in ker je orga-niziral Kat. Akcijo in ker je "ljudi od-vračal od udarniškega dela" ker je pri-digal, da je katoliška dolžnost iti v ne-deljo k maši.

SENT JERNEJ zelo nevarna javne-mu redu je bojda Vera Štekar, ki je bi-la odgojena v samostanu v šmihelu in se je zatekla v Gručo, kjer je Katoliško Akcijo nadaljevala in se s tem strašno zamerila komunistom. Strašen greh je zakrivila s tem, ker je nagovarjala pri-jateljce, naj odvajajo mladino, da naj ne gre v komunistično stranko in da naj ne hodi na mitinge.

DVE REDOVNI SESTRI, posebno ve-liki zločinki sta S. Ogulin Marija (Da-rina) in Babnik Antonija (Stanislava); ena je dobila 3 leta, druga 7 mesecev, zato ker sta v taekm duhu vzgajali kot je vzgojena Vera Štekar. Hud zločin ima na vesti tudi Pungerčar Jožefa, ker je Veri dala zavetje in Ana Štekar, ker

je preanšala "vohunska pisma". Sedaj bodo vse te imele priliko, da se poboljšajo pri ričetu. In še srečne so, da niso kar brez sledu zginile, kakor se zgodi premnogim.

Ta pravda je očitno preračunana za to, da se zapleni šmihelskemu samo-stanu vse imetje. Za tak korak je pa treba najti primeren zločin, da je mo-goče tako pomiriti ljudi in jim dopove-dati, da ni to preganjanje vere temveč le "pravična kazen zločinskim špijon-kam".

DEKAN JERIČ na prisilnem delu. S celo vrsto prekmurskih duhovnikov je bil ta najodličnejši in sveti božji slu-žabnik lani obsojen in s tem prejel pla-čilo za svoj narodni boj, ki ga je boril proti Mačžarjem za Slovensko Prek-murje. Po mačžarski ječi ga je doletela še rdeča med brati. Sedaj je v ljubljani zaprt skupaj z župnikom Vojkovičem, kjer žagata in cepita drva. Župnika Havka iz Bogojine so pa najbrže ubili, tako se domneva.

VRHNIKA-LJUBLJANA. Dela tlaka-ne ceste so bila v oktobru dokončana. Projektirana je asfaltirana cesta skozi do Trsta.

SELNICA OB DRAVI. Slov. Poroče-valec je objavil napad na Vinkota Do-linška, ponovno izvoljenega župana, ki je zavrnil letos to mesto. Njegovih gre-hov proti novi oblasti je mnogo. Eden največjih je ta, da je "zadnji" volil, žena pa sploh ni volila. Drugi veliki greh je ta, da namesto na lov na kolo-radskega hrošča, kakor je oblast naro-čila, je šel k maši in potem pa kar do-mov. In tudi to je velika hudobija, ki jo je zagrešil, ker je kmetom povečal, da bodo lačni, če bodo vse žito oddali kot zahteva oblast.

MURSKA SOBOTA. Veterinarski la-boratorij si je nadel nalogo gojiti cepi-vo proti nalezljivi ohromelosti svinj, ki se je po Premurju zelo razpasla v voj-nih letih.

ODDAJA ŽIVINE. Ker nihče noče prostovoljno prodajati živine po odre-jenih cenah je oblast odredila obvezno oddajo, število govedi, katero mora vsak oddati, bo določeno na vaških se-stankih, kjer bodo ljudje sami pove-čali, koliko ima kdo oddati. Seveda bo-do kot glavne žrtve zadeti "reakcio-narji". Na podoben način se določujejo tudi doohdninski davki. Seveda se s tem neti vedno večje medsebojno so-vražstvo, ker vsak skuša pokopati ravno svojega nasprotnika.

IDRIJA. Gradbeno podjetje Primorje je zgradilo na Likarici 5 stanovanjskih hiš za 20 družin.

PRESTRANEK. Isto podjetje je do-građilo železniški most in sedaj pod njim regulira vodo Pivko.

V **POSTOJNI** obnavljajo sedaj posta-jo in odstranjujejo še zadnje vojaške objekte, ki delajo napoto.

V **AJDOVŠČINI** bodo dopolnili pove-čevalna dela na Rizzatovi žagi. Vas Vo-denca je dobila vodovod, Koritnica ima novo napajališče, v Jablancah je bil popravljen vodnjak. Zabavo pa so imeli ajdovčani s prireditvijo županove Mic-ke.

RIBNICA je bila zelo prizadeta. Naj-prej je od javnih zgradb bila obnovlje-na osnovna šola, nato meščanska in se-daj je dodelana že tudi gimnazija.

METLIKA. 2. julija je umrl učitelj Jožko Zalar, ki zapušča ženo, sina in hčer.

Franc Milčinski es un autor esloveno muy productivo especialmente en cuentos, sátiras y humorescas. Su gran mérito es de haber sabido unir a la vez su gran talento de escritor con los fines educativos o con crítica acertadísima de desvíos políticos, sociales, estéticos y filosóficos.

He aquí un cuento que desenmascara el falso amor, que no es otra cosa que egoísmo aunque quiere pasar con el nombre de cariño paternal o con el de amor puro cuya misión es la formación de un hogar. Solo el amor desinteresado vale y tiene la fuerza de purificar y hacer feliz.

CUENTO PARA NIÑOS:

EL HIJO PUERCO - ESPÍN

(SIN JEŽ)

Por FRAN MILČINSKI

Hubo una vez un emperador y una emperatriz que poseían grandes extensiones de tierra e inmensas riquezas, aunque no tenían heredero ninguno: ya sabía Dios por qué no les había dado hijos. Pero cuanto más avanzaba el tiempo, tanto más ansiaban una criatura.

Cierta día vagaba la reina por el bosque, deshojando ensimismada con sus blancos dedos las menudas hojas de los avellanos, que estaban al borde de un camino, cuando, arrastrándose sobre un sendero, llegó junto a ella un menudo puercito espín.

Se detuvo a contemplarlo, y desde lo más profundo de su corazón, se expresó con un suspiro: "¡Oh! ¡Ojalá tuviera un hijo, no me importaría que no fuera más grande que este puercito espín!"

Tal como deseaba sucedió: el emperador y la emperatriz tuvieron un hijo que era tan pequeño como un puercito-espín, y cubierto de espinas todo su menudo cuerpo.

Pero cuando vieron junto a sí a ese hijo, se desvanecieron las alegrías del emperador y la emperatriz. Se sentían avergonzados de él y lo ocultaron ante todo el mundo.

Cuando el humano puercito espín cumplió catorce años, se pusieron de acuerdo y lo llamaron para hablarle. Y le hablaron así:

—“Durante muchos años te hemos criado y cuidado, aunque nunca pudiste ni podrías formar parte de nuestra preclara casa imperial. ¡Vete con Dios! ¡Vete a la selva! ¡A ella perteneces! ¡Llévate contigo lo que quieras; pero no vuelvas, sino dentro de siete años!”

Pensaban que en la selva alguien se lo comería, algún lobo, o zorro o alguna otra fiera.

Espín, llamemos así al joven príncipe, nada opuso a esa proposición, solamente eligió para llevarse consigo seis flacos cerdos y un enorme gallo. Montó sobre el gallo, con una varilla arreó delante de sí a los puercos y... fué al bosque.

El bosque fué más piadoso que los padres que le dieran vida: lo recibió con verdadera simpatía, le ofreció abrigados lugares donde cobijarse y lo hartó de alimentos; tampoco los cerdos y el gallo echaron de menos comodidades ni comida. Y los primeros engordaron cada vez más, y fueron multiplicándose de tal modo que el joven y pequeño amo bien pronto desconoció su número.

Pero aconteció un día que el rey vecino se perdió en el bosque; había salido a cazar, perdió el sendero, y se encontró con que no sabía ir para atrás ni para adelante. Se trepó a un árbol y miró a las cuatro direcciones. Sus ojos sólo vieron follaje, no alcanzó a divisar ni una casa, ni una viña. Bajó del árbol. El sol se ocultaba, la noche caía, aullaba el lobo, y el rey sintió preocupaciones por su vida. De pronto vio la manada de cerdos; buscó al pastor pero no lo vio. Llamó:

—“¡Aquí están los puercos!, pero... ¿dónde estás, porquerizo, para señalarme el camino?”

Gritó por segunda vez y rogó por tercera, cuando desde un roble se dejó oír una débil vocecita:

—“No me atrevo a salir, me matarías porque soy pequeño.”

El rey aseguró:

—“¡Nada temas! Nada malo te haré. Te daré la mitad de mi reino si me salvas y me enseñas el camino, y también la mano de mi hija.”

Por debajo del roble asomó Espín e insistió:

—“¡Bien, bien, si lo haré en verdad me prometes a tu hija por esposa, y confirmas tus palabras con tu sello y firma, para recordarte lo prometido!”

El rey selló y firmó debidamente su promesa; entregó el pliego a Espín, y éste lo condujo felizmente fuera del bosque.

Así pasaron siete años, y aún llegó la mitad del octavo. Los emperadores no recordaban ya al hijo pequeño, creyendo que quién sabe dónde estarían diseminados sus menudos huesecillos. Cierta día estaban asomados al balcón, contemplando las villas y las llanuras, cuando a lo lejos vieron aparecer una gran nube de polvo. Trataron de adivinar el significado de esa nube pero, a medida que se acercaba, se volvía cada vez mayor. Al fin pudieron distinguir una gran manada de cerdos que llenaba todo el camino.

Asombráronse y se preguntaron:

—“¿Quién y de dónde puede ser el comerciante que tiene tantos y tan bien alimentados animales, y hacia dónde los conducirá?”

La manada llegó a las puertas del castillo imperial. Atravesó el puente y penetró en el gran patio.

El Emperador extrañado, preguntó:

—“¿Querrán pernoctar en el castillo?”

A lo cual respondió la emperatriz:

—“Está todo negro de cerdos, y siguen todavía viniendo, parece que no tuvieran fin.”

Sólo al anochecer terminó de entrar y ubicarse la gran manada. Tras ella, altivo, iba un gallo y montado sobre él, iba Espín agitando su varilla.

La emperatriz suspiró:

—“¡Es nuestro hijo!”

Y observó el emperador:

—“¡No es hermoso, pero es rico! ¡Tal vez nos regale algo!”

Corrieron a su encuentro escaleras abajo. Saludaron sollozando al hijo, lo invitaron a la casa y se desvivieron uno y otro por servirlo.

Espín estaba emocionado y contento, creyó que el corazón de sus padres había cambiado.

—“Tomen, ¡todo cuanto traje es vuestro!” — Regaló generoso a los padres. Eran tantos los animales, que llenaron todos los establos, las pocilgas, los corrales, y aún quedó la mitad en el patio. Pero todos los cerdos quedaron encerrados, pues temieron que alguien se los robara, los emperadores les cedieron sus aposentos y fuéronse a dormir a las galerías, preocupados por que sus puercos tuvieran un techo bajo el cual descansar. Espín encontró un lugar en la cocina, junto al fogón.

Los emperadores no pudieron dormir pensando en tanta riqueza, fué así que dieron vueltas y más vueltas y se pasaron las horas aconsejándose mutuamente. Al día siguiente, el emperador llamó a Espín y le dijo:

—“Hemos visto, por lo cual estamos contentos, que tienes buena salud. Realmente, mejor te ha ido a tí en la selva que a nosotros en el castillo. Por eso, vuélvete... ¡Regresa al lugar de donde vienes! Llévate consigo seis cabras, y si Dios te da tanta fortuna como con los cerdos, nos volveremos a ver dentro de siete años.”

Espín se sintió dolorido, pensando: “¡Retiene los puercos y a mí me desecha!” Y por eso respondió:

—“Mis queridos padres, no será así, ¡no quiero volver al bosque!”

El padre era malo:

—“¿Y qué quieres hacer? ¿Qué harás de tí?”

Espín respondió:

—“Tengo bastante años, quiero casarme.”

El padre rió y la madre suspiró:

—“Mi querido hijo, ¿quién en el mundo te va a querer? ¡Si nosotros mismos te miramos apenas porque no nos queda otro remedio!”

Espín miró con ojos que rogaban piedad a sus padres, pero silenciosamente fué a buscar su gallo, lo adornó con cintas de colores, montó y partió sin despedirse siquiera.

Galopó, galopó, hasta llegar frente al castillo del rey vecino, aquel a quien había salvado cierta vez. Este rey tenía tres hijas, a cual más hermosa, lirio purísimo, roja amapola, todo un vergel. Estaban sentadas en una hermosa habitación, junto a la ventana abierta, riendo y comentando alegremente, las tres hijas y el rey, cuando éste vió que se acercaba el adornado gallo con Espín montado sobre él. Recordó su promesa y empalideció. Llamó enseguida al centinela y le ordenó severamente:

—“¡Centinela, levanta el puente, cierra los portones, no dejes a nadie entrar al castillo!”

Pero Espín no tenía interés ninguno en los portones. Ordenó al gallo y el gallo obedeció; agitó las alas, revoloteó un poco, y no tardó mucho en posarse en el marco de la ventana, saludar con un gentil movimiento de cabeza y un alegre “¡Kikirikí!”.

El rey se asustó tanto que la cuchara — pues estaban comiendo precisamente en esos momentos — se le cayó de la mano y la pantufla del pie; las hijas se aterrorizaron. Espín en cambio bajó tranquilamente, llegó al suelo de un salto, se acercó al rey y le mostró el pliego:

—“Cuando aullaba el lobo y te salvé de la espesura, me prometiste, bajo sello y firma, que me entregarás la mitad de tu reino y la mano de tu hija. Vine a pedirte que cumplas tu promesa.”

El rey pensó: “Prometer y hacer es demasiado.” Pero había firmado y no podía desmentirse, por eso propuso:

—“Si te acepta alguna de mis hijas, yo no me opongo.”

La mayor, el lirio purísimo, prorrumpió en carcajadas mientras decía:

—“Prefiero clavarme un puñal en el corazón antes que aceptar.”

La segunda, roja amapola, dió una vuelta a su

alrededor y se burló:

—“Prefiero atarme una piedra al cuello y arrojármelo al agua más profunda, antes que casarme contigo.”

Espín miraba y escuchaba las burlas y sonrisas despreciativas de las hijas mayores del rey; nada dijo, pero se sintió tan denigrado y avergonzado que las lágrimas pugnaban por salir de sus ojos.

La princesita menor, tan hermosa como un vergel y de buen corazón, amaba a su padre, por lo cual se acercó a éste, lo abrazó y le afirmó:

—“Prefiero casarme con él, antes que tú, mi querido padre, te quedaras sin vida en medio del bosque.” Se volvió hacia Espín y vió brillar en sus ojos las lágrimas como un rocío doloroso, sintió piedad por él, ágil y suavemente lo levantó del suelo y lo besó por haber salvado a su padre cuando el lobo aullaba. Pero al besarla la hirieron las agudas espinas y las gotas de ardiente y roja sangre cayeron sobre el cuerpo de Espín.

Apenas la cálida sangre tocó la piel, ésta rompióse dejando aparecer de ella a un hermosísimo joven, vestido de seda y plata. Espín besó conmovido y agradecido la mano de la princesita, mientras le decía:

—“¡Gracias, amada esposa, con tu piadoso amor, con tu sangre buena me has salvado!”

Hasta el rey se sintió contento de tener tal yerno. Ordenó por eso atar seis blancos caballos a un carro de oro y la hermosa pareja partió hacia la casa de los padres de Espín.

Cuando llegaron allá, los emperadores se inclinaron ante ellos, y el padre mismo fué quien les abrió la portezuela del vehículo, quejándose:

—“¡Por qué no tendré a un hijo así para entregarme mi imperio!”

El hermoso joven rió alegremente:

—“¡Yo soy vuestro hijo!” Y mostró la piel.

Luego casáronse el príncipe y la princesa y la fiesta nupcial fué tal como nunca la vieron los siglos. También tuve yo una invitación para participar de ella. Era mi ubicación la primera de las últimas, pero eso no impidió que me comiera medio cerdo, medio ternero y medio buey y bebiera vino de una repleta vasija. Todos los habitantes del imperio y todos los súbditos del reino bailaron y festejaron el acontecimiento. Sólo las hermanas de la princesita no estaban allí. La mayor se clavó un puñal en el corazón y la menor se ató una piedra al cuello y se arrojó al agua más profunda del reino, rabiosas porque habían perdido la oportunidad de casarse con tan espléndido, bello y buen príncipe.

Traducción de Vanda Čehovin

MATAJEV MATIJA

Mataj na koncertu

Ves motoglav, malone omamljen po toliko novih vtisih, jo je primahal mimo gostilniškega vrta in takoj občutil hudo žejo. Pod košatimi kostanji je sedelo nekaj gostov. Matajev Matija je veselo pospešil korake po hreščočem, belem pesku in stopil k pogrneni mizi. Svoj ljubi dežnik in palico jenaslono ob drevo, položil pisano culo na mizo in sedel moško in široko na stol.

Priletel je bled, skrbno počesan fantič, ves črno oblečen, v suknjici na skrice, in vihtel belo brisalko.

“Polič najboljšega!” je naročil Matija in imenitno pogledal po drugih gostih. “Skoraj bi bil pozabil jesti in piti, he, he!”

Dečko je prinesel prijače in okroglih žemljic. Mataj pa je iztrebil kos sira iz cule in pipec iz žepa.

“Kako naj pa jem ta drobiž, da se mi ne bodo smejali oni tam, ki me gledajo tako debelo, kakor bi me hoteli

zajeti vase?” se je vprašal in prebiral krat večje žemlje in štirikrat večje regžemljice. “V Zaplani imajo najmanj trile. Ali naj devljem po dvoje teh drobni kruhkov naenkrat v usta ali samo po enega?”

V tem je prišla zalo oblečena natakrica z usnjeno torbico in rdečo vrtinico za pasom: k Matajevi mizi, za njo pa krepak gospod.

“Dober večer, ljubi mož!” je nagoovoril gostilničar Mataja. “V hiši imamo sobo, ki je za take goste, kakršni ste vi. Preselite se tja! Tukaj je za gospodo.”

“Saj ne bom dolgo tukaj, nikarte se ne bojte, nič ne bom gospodi na poti!” ga je tolažil Matija. “Pozno je že, kmalu moram k sestri. Počakajte no, da se malo okrepčam; Bog ve, kako dolgo bom moral še iskati špelo po mestu!”

Tako je Matija obsedel in mirno užival vino, sir in žemljice. Ko je izpraznil svoj polič, je zahteval drugega.

Polagoma je prihajalo vedno več gostov. V vrhovih lepih kostanjev so se

igrale krotke luči zahajajočega solnca in prijetno hladilen veter je sapljal Mataju v obraz.

Na odru blizu njga so se pokazali godeci z velikimi in majhnimi piščalkami, trobentami in drugimi čudnimi svirali, kakršnih Matajev Matija ni bil še videl nikdar. Sedli so na stole; pred sabo je imel vsak svoj kos počekanege papirja na stojaleu.

“Slabo znajo!” jih je obsodil Matija, ko so uglašali in poizkušali svoja glazbila. “Vsak brlizza in šušmari, pisaka in trobuzlja tja v en dan, kakor se mu pač ljubi! To ali pa nič! Sram jih bo! Znajo pa zaplanski godeci vse bolje! Če bi prišli ti mojstri-skaze k nam, bi bili tepeni, da bi bilo grdo! Zakaj nisem poslušal krčmarja, ki mi je povedal, da je tukaj le za gospodo!”

Tedajci je stopil gospod s črno paličko mednje in potrkal z njo na svoje stojale.

“Dobro jih je ugnal mož!” se je oveselil Mataj. “Tako so se zbal njihove šibe, da so umolknihi vsi!” (Nadaljuje)

Prekmurje v komunističnoj revoluciji

Leta 1942. aprila meseca so nemške motorizirane čete začele od vseh strani prodirati v Jugoslavijo. Obramba je bila nemogoča. Jugoslavija je bila obkoljena od vseh strani od nemških in italijanskih armad. Edini prosti izhod je mela na skrajnem jugu, v Grčijo, ki je bila tisti čas v težki bojni z Italijo. V desetih dnevaj se je jugoslovanska armada zrušila pod nemškim pritiskom. K tomi so odločilno pripomogli hrvatski Paveličovi ustaši, ki so včasih ob napovedi bojne proglasili neodvisno hrvatsko državo. Ešče bole pa je pripomogla k razkroju jugoslovanske vojske komunistična stranka, ki je s svojov propagandov vničila disciplino med vojaki; nekaj podobnega, kak je to napravila v francoski armadi edno leto prve. Vso Jugoslavijo so zasedle nemške, italijanske, vogrške in bolgarske čete in si jo med sebov razdelile. Skoz Prekmurje so korakale nemške čete, in naši ljudje so mislili, ka tam ostanejo... Lepoga dneva pa je prišla v Prekmurje vogrška vojska in Nemcom za hrptom zasedla vso pokrajino z eMdzimurjom vred. Nemci so bili preveč zaposleni, ka bi se brigali za to vogrsko izdajstvo, in tak je Prekmurje ostalo pod vogrskov oblastjov vse do leta 1944, kada so se že približale ruske armade.

Kak je naše ljudstvo sprijalo vogrsko zasedbo? V vnoгий so se obudle stare simpatije do nekdanje države, ki so pa hitro vmrle. Vogri so včasih odpravili vse slovenske šole, slovenski jezik se nej smeo čuti v nikšem javnom prostori. Slovenščina je ostala samo v Cerkvi in tudi tu je ljudstvo moralo obvezno spevati vogrsko narodno himno. Prepovedali so vporablati ime "Slovenec" in "slovensko"; "Slovenci" so bili Slovenci samo okraj Müre, mi smo se morali zvati "Vendi". Ljudstvo je to zarazmilo kak grdo cono in se novomi imeni uprlo, tak ka so Vogri že proti konci l. 1942. mogli proglasiti, ka so Prekmurci Slovenci, Slovenci okraj Müre (Štajerci, Kranjci in Primorci) pa ne! Vnožica vogrskoga uradništva je zasedla službena mesta in zmetala na cesto naše domače uradnike. Mnogo našij vodilnij ljudi je bilo zapretij, drugi pa sobili pod stalnim nadzorstvom in zaslišavanjom. Vogri so vidli okoli sebe vedno vekše nezadovolstvo, in ka jij je najbole bolelo, prikrito zasmehavanje, zato so šteli ljudstvo kaznovati z nikelkimi eksemplaričnimi kaznimi. Zadeli so najprve duhovščino. Skoro vso mlajšo duhovščino so kazensko poslali v notranjost Vogrške, tri izmed njij pa obsodili na več let težke voze; ti so bili: Miška Jerič, brat torjanskoga dekana, Ivan Camplin in polanski župnik Danijel Halas. Vekši del visokošolcov, ki so ešče ostali v Prekmurji, so pognali na prisilno delo v notranjost države eli pa je porazmestili po raznij vogrskij visokij šolaj. Največ pa je morao pretrpeti torjanski dekan Ivan Jerič, zdajšnji apoštolski administrator za Prekmurje. Bio je dugo časa internirani v lastnom župnišči, neštetokrat zaslišavani od vogrške žandarmerije in policije (od maja meseca l. 1941 pa do konca istoga leta je bio zaslišani osemrestikrat), vsa njegova pisma so morala biti pregledana od vogrške policije, in večkrat je bio na tom, ka ga eli odpelajo eli pa strlijo brez sodbe Zagrozili so njemi tudi, ka ga na mesti vržejo v vozo, či bi se pritožo za vse te krivice svetomi oči v Rim. Samo svojoj skrajnoj previdnošči se more zahvaliti, ka se je rejšo smrti.

Nezadovolstvo, ki je med ljudstvom vladalo proti Vogrom, so začeli izrablati komunisti in organizirati oboroženi odpor. In tū se je zdaj pokazalo zdravo čutenje našega ljudstva. Dočim so se ostale slovenske pokrajine v vekšoj eli menšoj meri dale premamiti od komunizma, se vključile v revolucijo ter s tem vrgle narod v klanje in komunizem, so Prekmurci sprevidli na-

kane komunistov in se komunističnoj propaagndi ne odzvali. Saj so že imeli šolo iz leta 1919.

V jeseni l. 1941. so se komunisti začnoli zbirati po šumaj in zvati ter siliti tudi k sebi, a brez vsakšega uspeha. Vogrška žandarmerija je nato njihove skupine obkoilla in vničila. Pri toj priliki sta spadnola med drugimi tudi advokat Kovač in akademik Žalig. Pisatelj Miško Kranjec se je ranjeni rešo in se skrio, kak je pravilo ljudstvo, nekdi v Medžimurji. Istočasno so Vogri odkrili komunistični center v Soboti in pobesili več Sobočanov. S tem je bilo komunistično gibanje v Prekmurji za časa bojne zatreto.

Revolucija po drugij slovenskij pokrajinaj in nemški porazi na rususkoj fronti so Vogre nagnoli do toga, da so začnoli milejše postopati s Slovenci. Leta 1944. so v Prekmurji dejansko vladali že Nemci. Toga leta so Nemci s pomočjov Vogrov rekrutirali dosta naše mladine za vojsko. Ob konci leta pa so že ruske armade potiskale skoz Prekmurje nemško vojsko proti Graci in Beči. S tem je vogrška vlada preminola in Prekmurje je ostalo pod rususkov zasedbov do maja meseca l. 1945., kada so Titove komunistične čete čete pridrlle od juga in zasedle Prekmurje do stare jugoslovanske meje.

V zadnjem leti, to je 1944., se je komunistična propaganda znova pojavila v Prekmurji. Nekaj vojaškij beguncov se je dalo preslepiti, ka so se pod vodstvom komunistične stranke začnoli zbirati po šumaj. V tom leti so komunisti vmorili tudi polanskoga župnika Danijela Halasa, doma s Črensevee, ki je medtem že odslužio vogrsko vozo. Da bi to prikrili pred ljudstvom, so razglsaili, ka so ga vmorili Vogri in v tom smisli je tudi njegov brat inž. Halas brez dvojbe po navodili komunistične stranke objavo l. 1945. žalno novico, kde pravi, da je njegov brat Danijel spadno zadeti od zločinske vogrške roke. Laž! Vmorili so ga domači komunisti, in ljudstvo to dobro zna, kak zna to tudi njegov sprijeni brat, ki si je s tem nakopao na sebe nebrisno sramoto, ka je po krivom svedočo od smrti rodnoga brata.

Danijel Halas je bio cvet prekmurske duhovščine. Njegovo lepo in pobožno življenje, puno nesebičnosti in lübezni do ljudstva, njegova življenjska modrost in vüčenost so ga povzdigavali pred očmi ljudstva in njegovij predstojnikov. In ravno to je odločilo njegovo smrt. Vmorili so ga v najlepšij mladij letaj; bio je star komaj 35 let. Naj njemi bodo te vrstice kak skromen spomenik istine, štera je bila doma tak grdo potvorjena. Da bi nam njegovo lepo življenje, njegova lübezen do slovenskoga ljudstva in zlasti njegova nevklonliva krščanska nevstrašenost bile v potrditev naše vere!

Vnogo našij prekmurskij ljudi je za časa bojne živelo zvün lastne pokrajine, največ v Lüblani, v središči komunistične revolucije. Kakše jebilo zadržane tej ljudi? V splošnom dobro. Nekaj njij se je celo odlikovalo med vsemi drugimi Slovenci po svojem katoliškom in protikomunističnom prepričanju. Nekaj se jih je rešilo v inozemstvo, većinoma v Italijo, in zdaj čakajo na prevoz v Ameriko. To so lüde, ki so žrtvovali svojo bodočnost, svo imetek in svojo zemsko srečo za dobro stvar.

Med tistimi, šteri so spadnoli v boji proti komunizmu, trbe na častnom mesti omeniti Franca Časara z Bogojine. Spadno je zadeti od komunistične krugle septembra meseca l. 1943. blüzi Lüblane. Franc Časar je bio že vse od leta 1934. eden od vodilnejšij ljudi pri slovenskoj akademskoj mladini in si je pridobio vnogo zaslužnja v boi proti komunizmu ešče pred bojnov. Na žalost njemi razmere ne so dopüstile, ka bi mogeo razviti vse svoje mladostne sile v dobrobit domovine v tistoj meri, kak bi to njegova sposobnost zaslužila.

Meseca maja l. 1945. je bila vsa Jugoslavija v rokah komunistov, in s tem tudi Prekmurje. V zgodovini našega prekmurskoga ljudstva se je tem začnola nova

doba, doba trpljenja, straha in smrti. Nikelko ljudi je bilo obsojenij in vsmrčenij esče to leto. Po celoj pokrajini je komunizem razpresto svoje špijone in svojo tajno policijo. Sloboda je zdaj že skoro pozabljena reč Nad ljudstvom visi neprestani straj. Ne vemo vnogo, ka se godi v Prekmurji. Novice, ki pa od časa do časa pridejo v inozemstvo, nam pa svetočijo, ka doma vlada straj.

Kak polodelska pokrajina Prekmurje ne gladuje kak druge jugoslovanske pokrajine. Kmet si v tom zna pomagati, čiravno je Titova vlada zapovedala oddajo vsej pridelkov. Nega pa obleke, obütve in na splošno vsej drugij industrijskij izdelkov.

Versko življenje so v začetki komunisti pustili pri meri, vedoč, ka bi s tem ljudstvo razburkali. Odpravili pa so veronauk po šolaj in vrgli r javnoga življenja vsakšo sled vere. Po šolaj se deca morajo včiti komunistični materializem, ki je protiverski.

Pomali pa so začnoli tüdi javno preganjati duhovščino. Vdarili so najprve na apostolškoga administratora Ivana Jeriča in ga obtožili narodnoga izdajalstva. Bio je obsojeni v Maribori na šestnajst let težke voze. Tak je narodni borec za slovenske pravice proti vogrskomi nasilji dobo svoje plačilo od Titove vlade za vse ono, ka je morao pretrpeti pod Vogri. Vekše vnebovpjoče krivice si jugoslovanski komunizem ne mogeo nakopati na svojo odgovornost!

Po tom vdarci se je začnolo odkrito preganjanje

ESNEA

PERIODICO SEMANAL

aparece los días 3 - 10 - 17 y 24 de cada mes.

Dedicado exclusivamente a la Industria Lechera y a la Granja.

Consultorio Técnico, Industrial y Veterinario - Análisis, etc.

GRATIS PARA LOS SUSCRIPTORES

PRECIO DE LA SUSCRIPCION \$ 10.— ANUALES

Redacción y Administración:

MORENO 2718 — T. A. 45-3503 — Buenos Aires

ESPLENDIDOS LOTES - GRANDES - BARATOS EN 120 MENSUALIDADES

Junto al tranvía - Agua subterránea muy buena, donde está formándose el futuro barrio Edén Argentino.

JUAN BARBÉ

LANUS OESTE — 4 DE JUNIO

sobre el camino del futuro aeropuerto de Ezeiza.

Venta de lotes particular

Escritorio: SANTA FE 5695

Lanús Oeste, sobre el terreno.

Tomar tranvía 20 desde Retiro, 53 desde Pte. Barracas.

Stavbe - načrti - proračuni - firma

France Klajnsek

je preselil pisarno in sedaj uraduje v ponedeljek, sredo in petek od 16 do 19 ure v

*

Asunción 4602 — T. A. 50-0724

PENSION "TRST"

Moreno 2831 — MAR DEL PLATA

se priporoča ANDRES FON Pocenit in po domače

"LA VIDA ESPIRITUAL"

Pasco 431, Buenos Aires, Argentina

"DUHOVNO ŽIVLJENJE"

CORREO ARGENTINO Suc. 13 (B)

TARIFA REDUCIDA

Concesión 2560

proti duhovščini. Nekaj mlajše duhovščine so pozapri, in kak smo pred kratkim zvedili, vmoril lendavskoga župnika Bakana.

V tom smisli poteka zdaj življenje v našem lepom Prekmurji. Eli še včagajo naši dragi doma boušij časov? Vüpajmo se, ka še včakajo. Boži mlini melejo pomali, eli zaneslivo. Francé Glavač

JUAN BOGANI

Sucesor de BOGANI HNOS.

IMPORTADOR DE TEJIDOS

1923 — ALSINA — 1926

T. A. 47, Cuyo 6894

Buenos Aires

RECRO "EUROPA" RIO CARAPACHAY

Pri domačinih v prelepem kraju. — Po cení.

Prevoz s postaje Tigre tja in nazaj, odrasli \$ 1.—, otroci \$ 0.50.

T. A. 749 - 589 — TIGRE — FCCA.

AMARO

MONTE CUDINE

AZAFRAN

MONTE CUDINE

CALIDAD Y RENDIMIENTO

MONTE CUDINE S. R. Ltda.

Capital 1,000.000 \$.

BELGRANO 2280

USTOLIČENJE SVETOGORSKE MARIJE BO NA PAZ SOLDAN 4924 8. DECEMBRA OB 10 URI.

ROJAKI IZ NOTRANJOSTI

Kadar imate opravka v Buenos Airesu, se ustavite v

HOTELU

"PACIFICO"

kjer boste ceno in dobro postreženi.

CHARCAS 769 — BUENOS AIRES

Lastnik:

ANTON BOJANOVIC

KROJAČNICA

FRANC MELINC

Najbolj vestno boste postreženi!

Oglasite se na Paternalu

PAZ SOLDAN 4844 T. A. 59-1356

VSA STAVBENA DELA

Dovodne in odvodne instalacije izvršuje

LUIS DANEU

PERU 832

T. A. 34 - 3405

Talleres Gráficos "CORDOBA" Gutenberg 3360 - 28-11-1947